

Vårdföretagarnas Äldreomsorgsbarometer

februari 2026

Innehållsförteckning

1. Specialstudie: Äldreomsorg och skillnaden mellan kvinnor och män
2. Omsorgstagare inom äldreomsorgen 2015-2024
3. Kostnader och resursanvändning inom äldreomsorgen 2015-2024
4. Äldreomsorg i kommunerna 2024

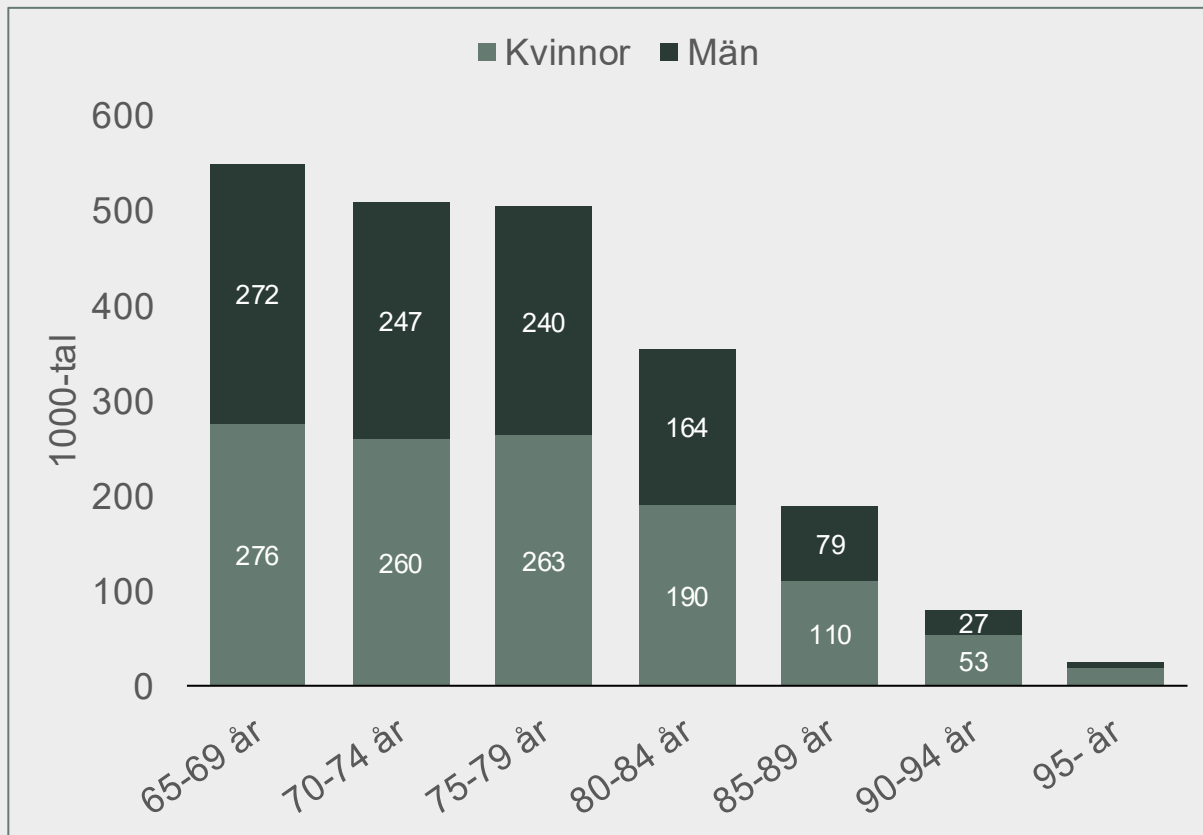
1. Specialstudie: Äldreomsorg och skillnaden mellan kvinnor och män

Månadens specialstudie: Äldreomsorg och skillnaden mellan kvinnor och män

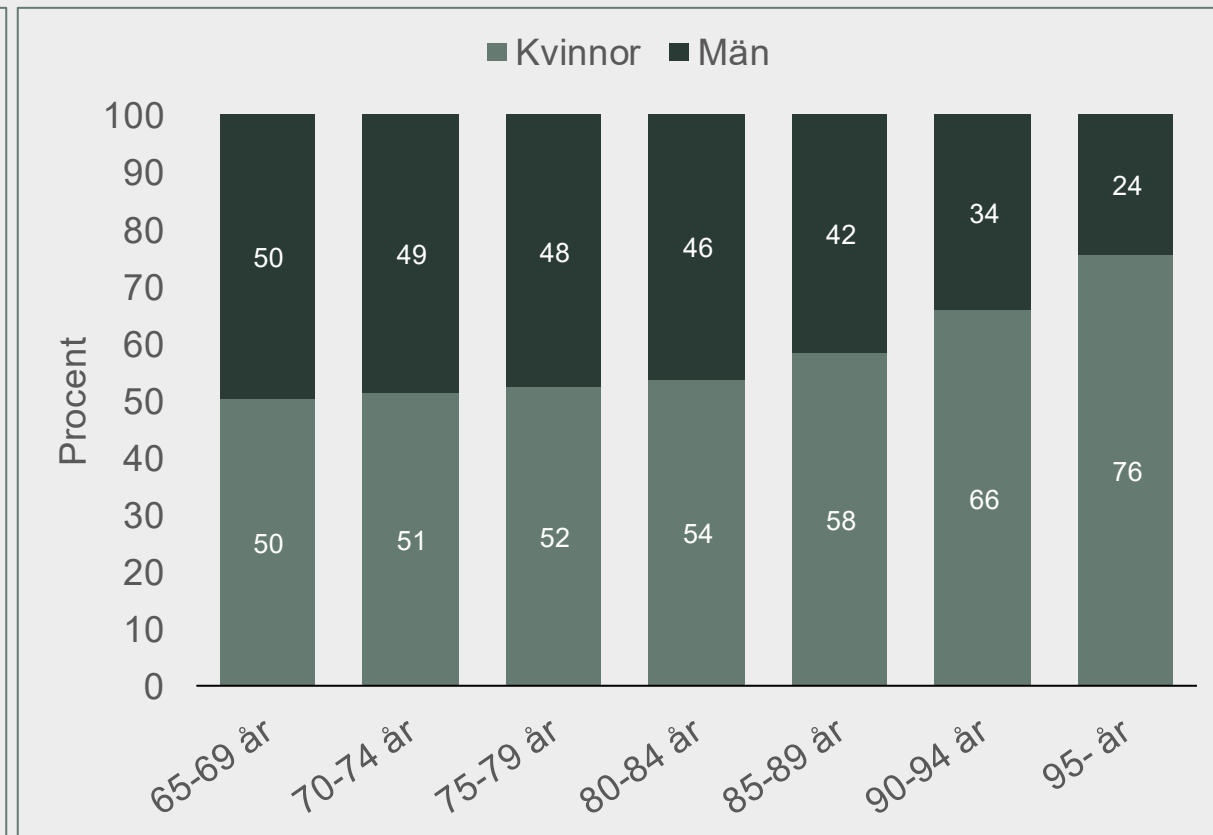
- Kvinnor lever i genomsnitt längre än män och deras andel i de äldre ålderskohorterna ökar succesivt med högre ålder.
- Som en följd av att detta är det fler kvinnor än män som får äldreomsorg.
- Av de 84 400 äldre som hade plats på ett särskilt boende i oktober 2024 var 55 000, motsvarande 65 procent kvinnor. Av de 154 000 äldre som hade hemtjänst var närmare 96 000, motsvarande 62 procent, kvinnor.
- Då kvinnors andel av befolkningen ökar med ökande ålder är andelen kvinnor som har äldreomsorg allt högre ju högre ålder. I ålderskohorten 95+ år med plats på ett särskilt boende för äldre var 81 procent kvinnor. Motsvarande andel i samma ålderskohort bland de med hemtjänst var 76 procent kvinnor.
- Noterbart är att andelen kvinnor med äldreomsorg av samtliga kvinnor i en ålderskohort i de flesta fall är högre än motsvarande andel för män.
- Andelen av männen i ålderskohorten 95+ år med plats på ett särskilt boende var 30 procent medan andelen bland kvinnorna var 42 procent.

Antal och andel äldre kvinnor och män i olika ålderskohorter

Antalet kvinnor respektive män i olika ålderskohorter 2024

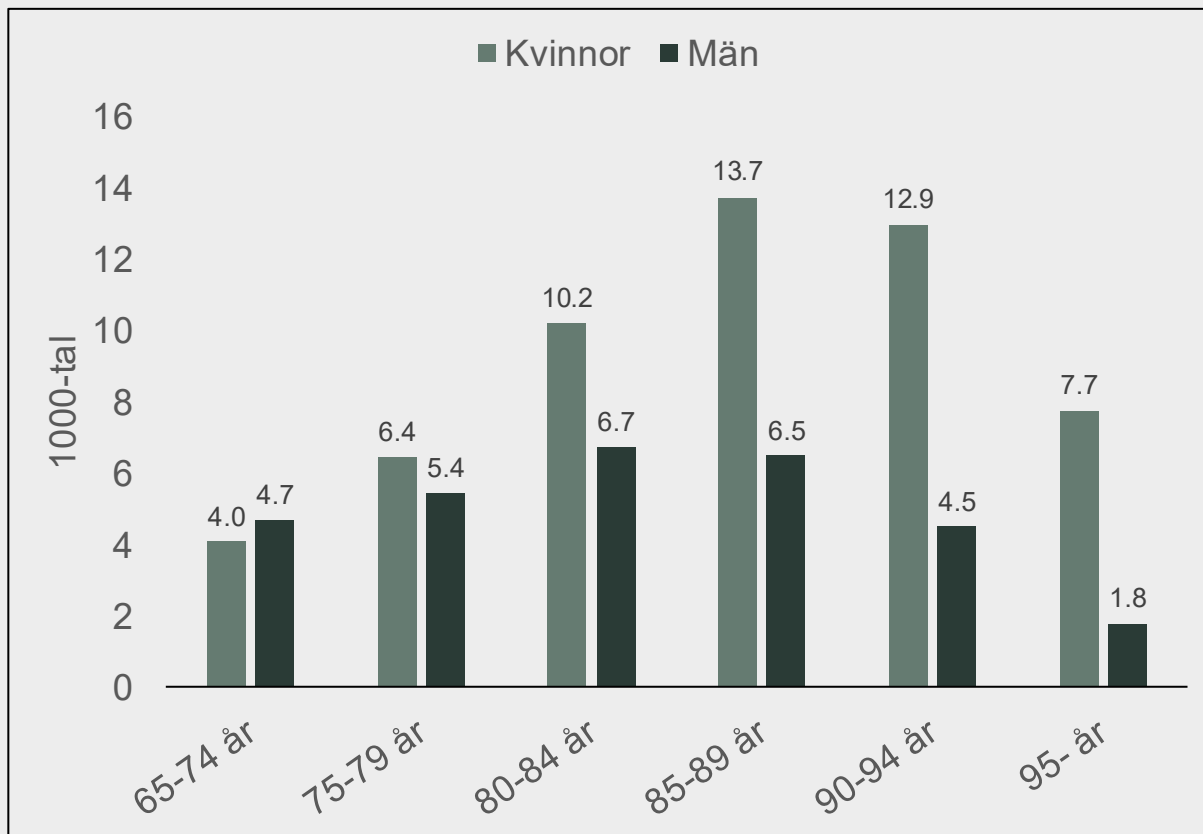
Andelen kvinnor respektive män i olika ålderskohorter 2024

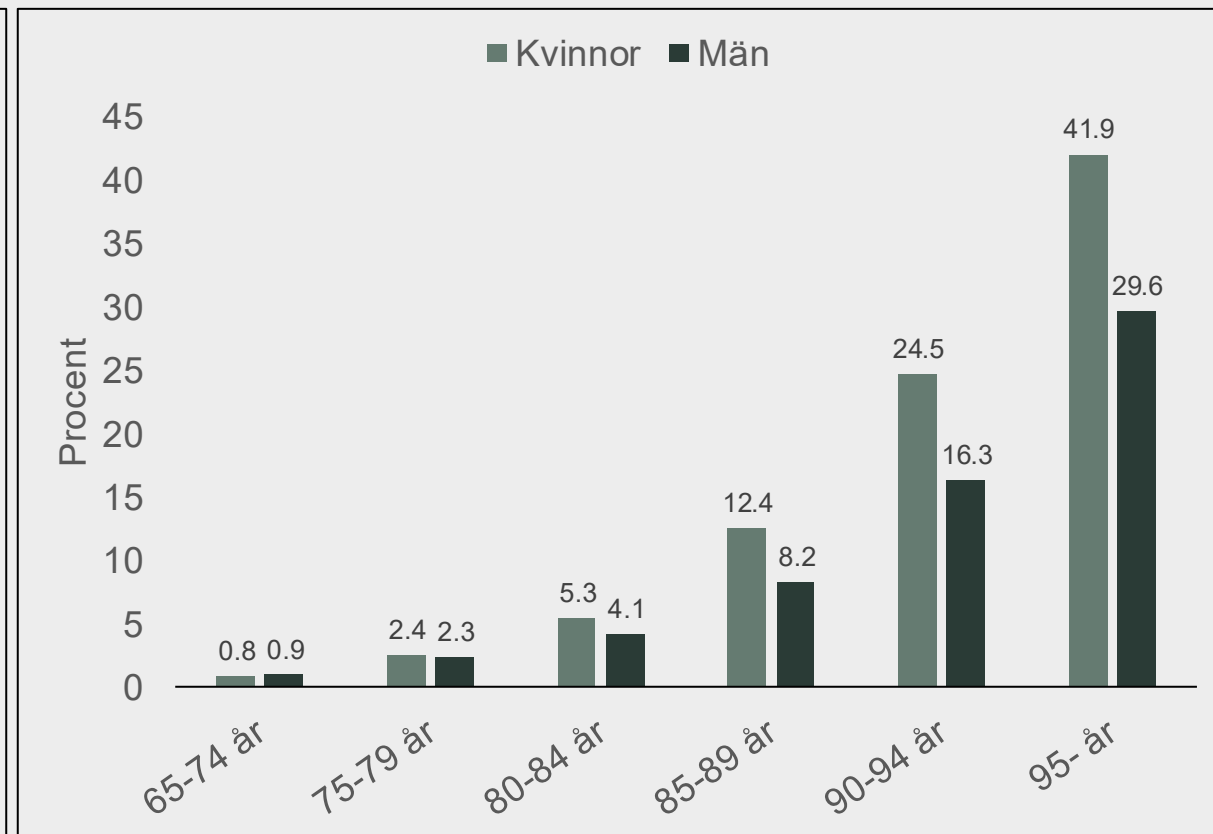
Källa: Befolkningsstatistik (SCB)

Antal och andel kvinnor respektive män med plats på särskild boende för äldre

Antalet kvinnor respektive män i olika ålderskohorter* med plats på ett särskilt boende för äldre 2024

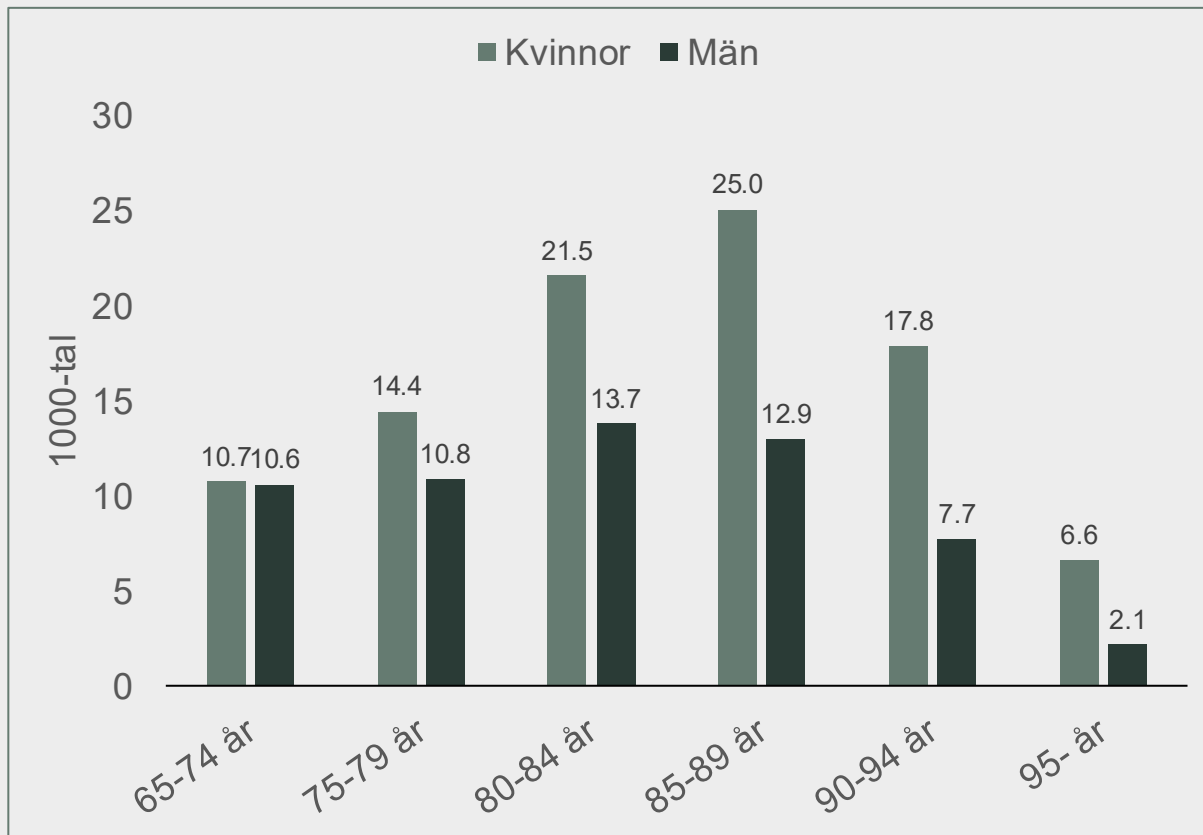
Andelen kvinnor respektive män i olika ålderskohorter* med plats på ett särskilt boende för äldre 2024

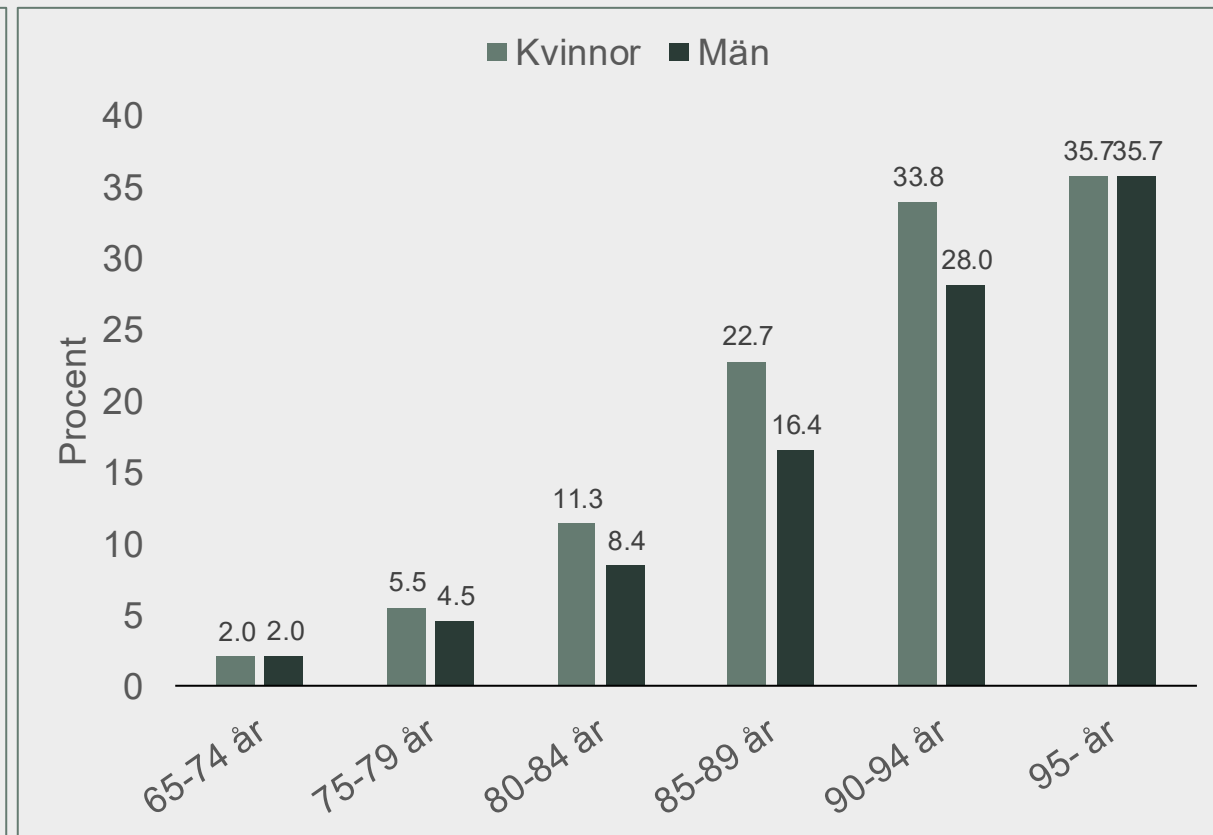
Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2024 (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

Antal och andel kvinnor respektive män med hemtjänst för äldre

Antalet kvinnor respektive män i olika ålderskohorter med hemtjänst för äldre 2024

Andelen kvinnor respektive män i olika ålderskohorter med hemtjänst för äldre 2024

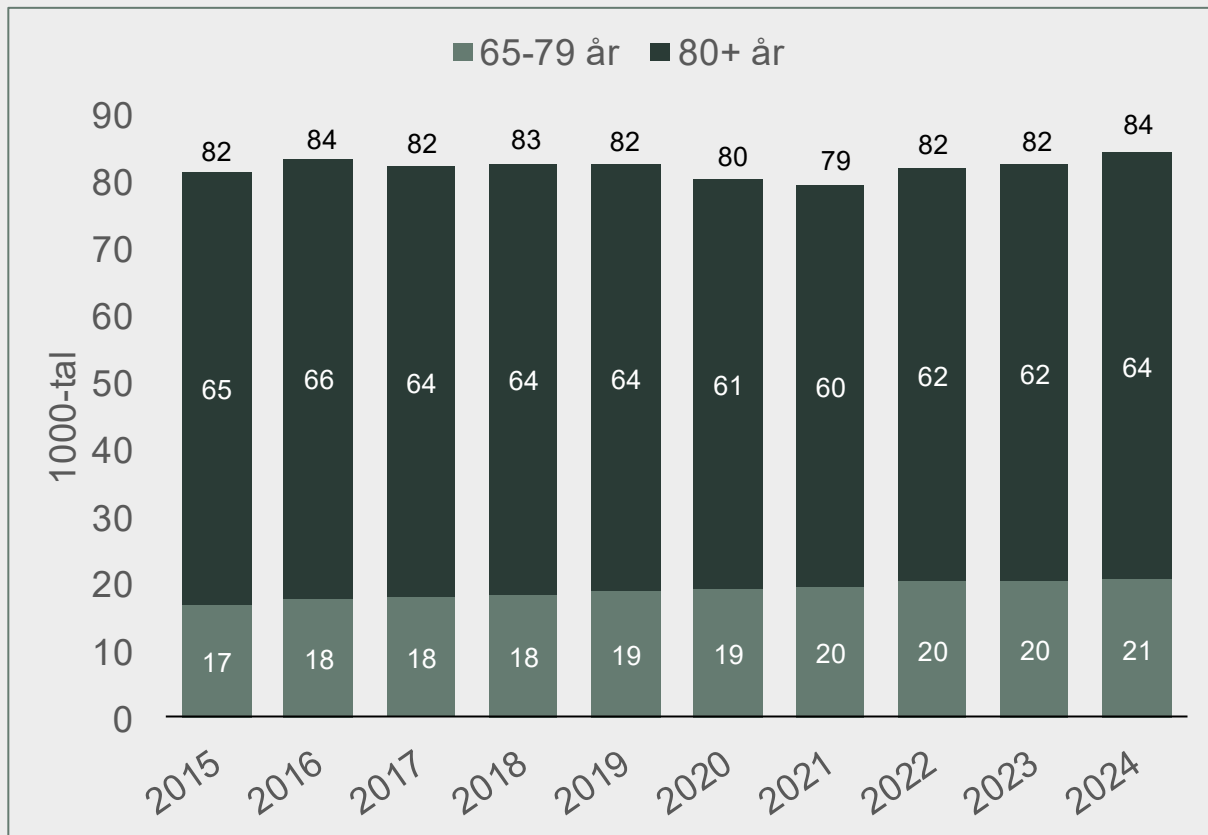

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2024 (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

2. Omsorgstagare inom äldreomsorgen 2015-2024

Antal och andel omsorgstagare på särskilt boende för äldre

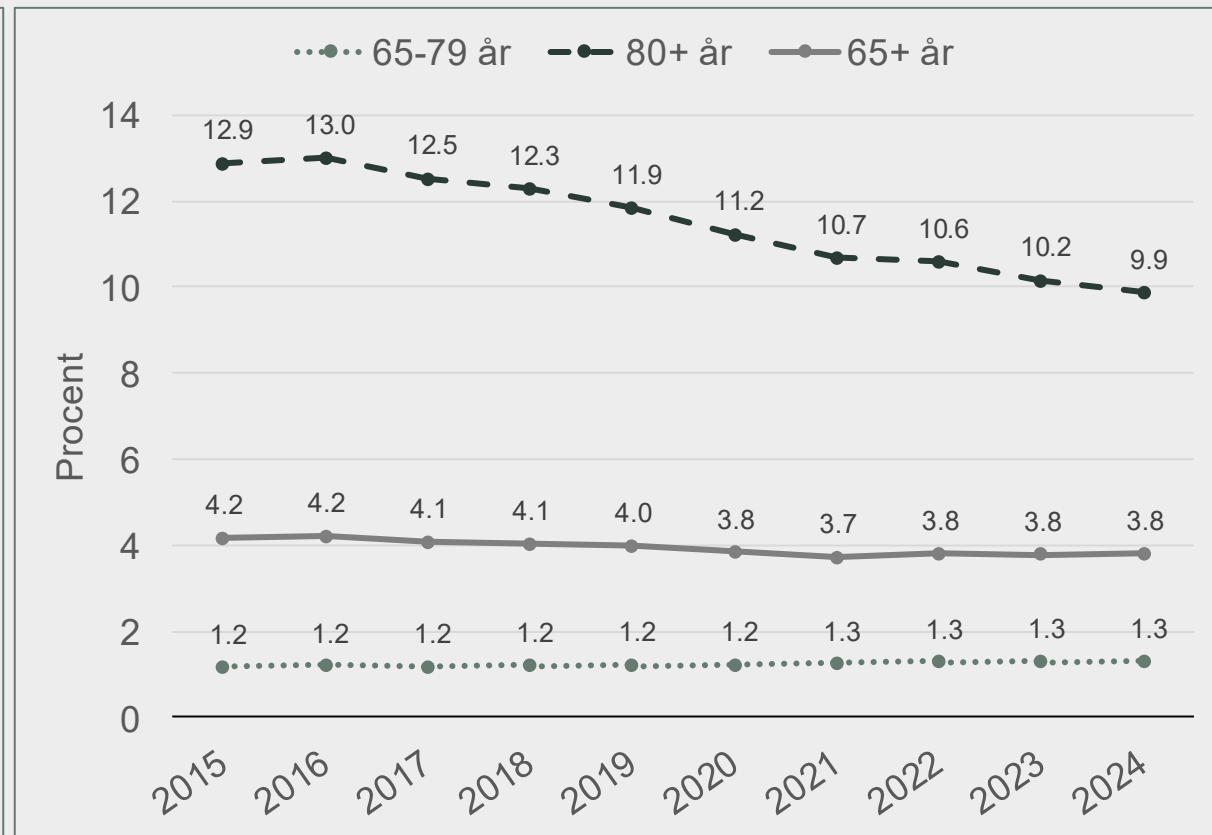
Antal omsorgstagare på särskilt boende för äldre perioden 2015-2024*

Det totala antalet omsorgstagare på särskilt boende för äldre har legat relativt konstant under den senaste 10-årsperioden. Antalet har ökat marginellt för gruppen 65-79 år och minskat något i gruppen 80+ år.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre (Socialstyrelsen)

Andel omsorgstagare på särskilt boende för äldre perioden 2015-2024

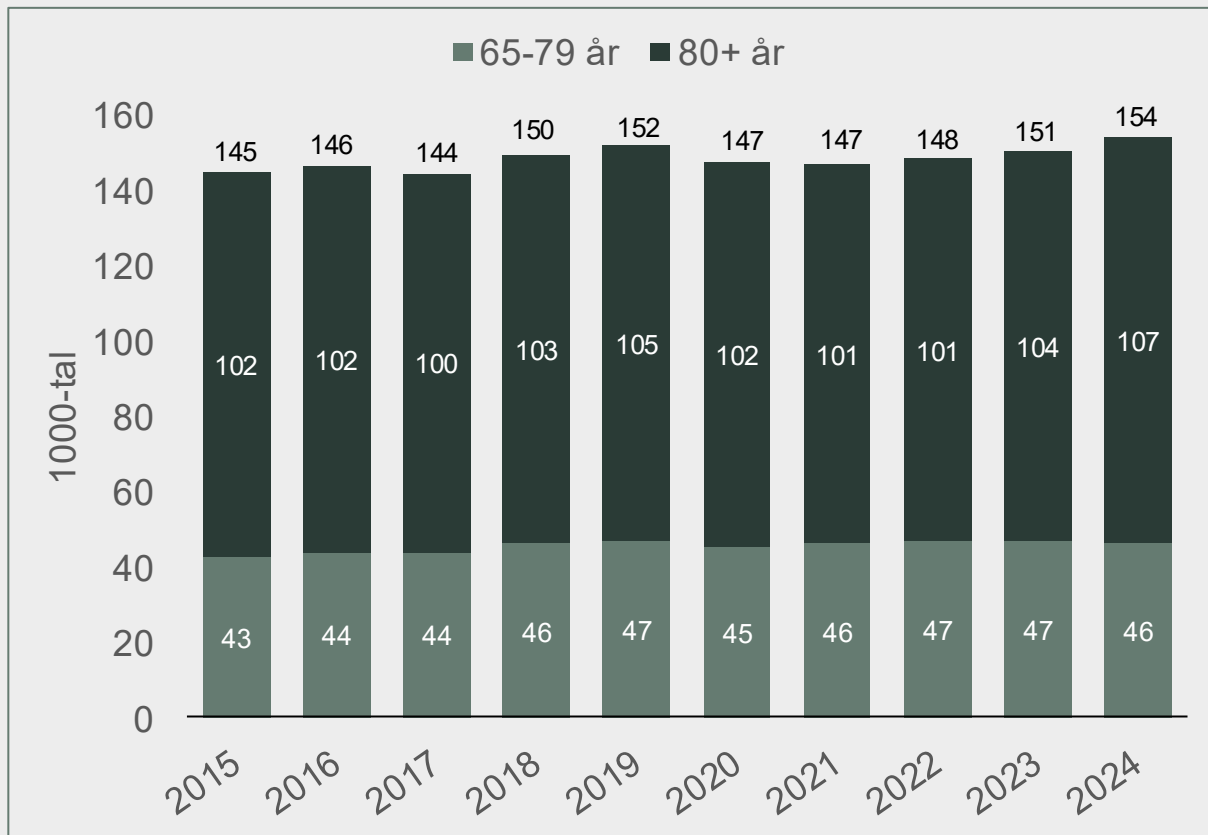
Kombinationen mellan färre omsorgstagare i gruppen 80+ år och en ökning i samma ålderskohort med närmare 30 procent har inneburit att andelen i gruppen 80+ år som har en plats på ett boende har minskat från 12,9 procent till 9,9 procent.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

*Avser oktober respektive år

Antal och andel omsorgstagare med hemtjänst* för äldre

Antal omsorgstagare med hemtjänst för äldre perioden 2015-2024**

Andel omsorgstagare med hemtjänst för äldre perioden 2015-2024

Antalet omsorgstagare inom hemtjänsten för äldre har ökat något under den senaste 10-årsperioden. Ökningen skedde i huvudsak perioden 2015-2018, varpå antalet varit i stort sett konstant därefter.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre (Socialstyrelsen)

Även om antalet äldre 80+ år med hemtjänst har ökat något under den senaste 10-årsperioden så har andelen i ålderskohorten som har hemtjänst successivt minskat under perioden. Skälet är att antalet äldre i ålderskohorten 80+ år har ökat kraftigt.

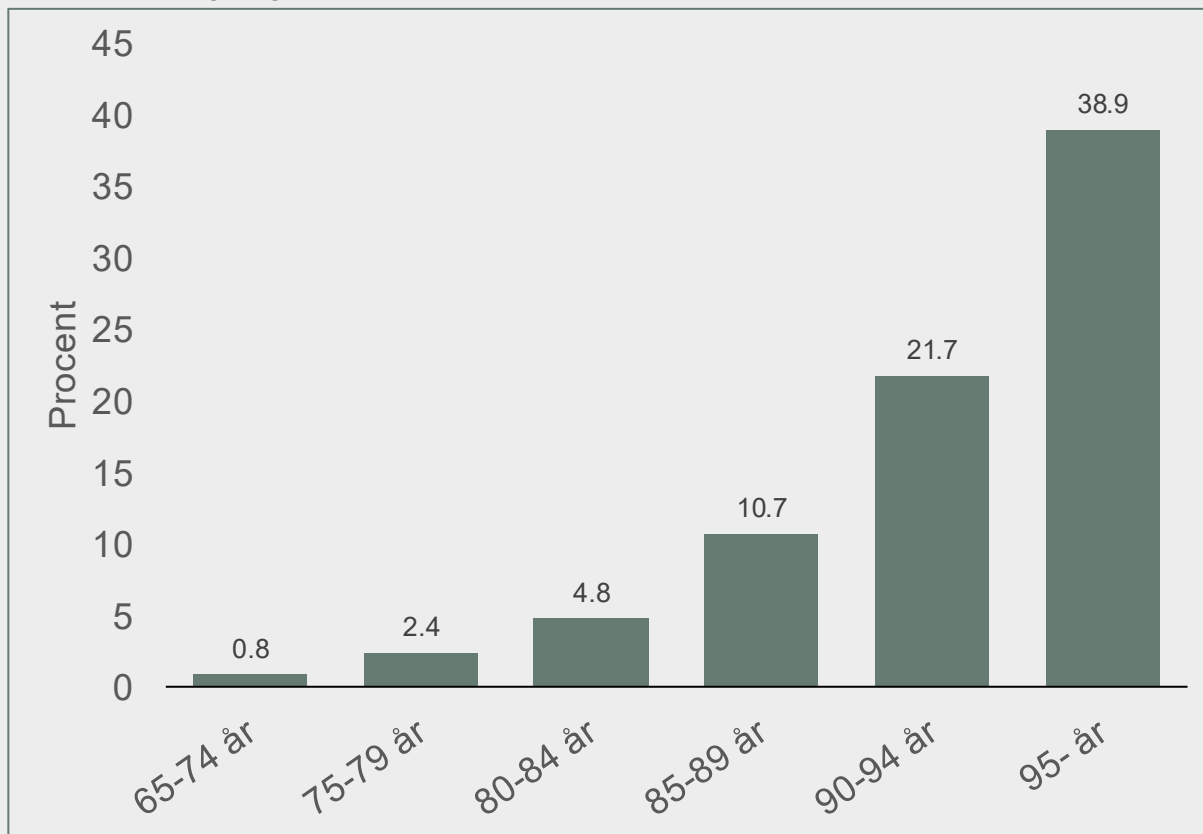
Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

*I denna siffra ingår äldre som inte endast här någon av dessa insatser; trygghetslarm, matdistribution, avlösning, ledsagning.

**Avser oktober respektive år

Andel omsorgstagare på särskilt boende för äldre och med hemtjänst per ålderskohort 2024

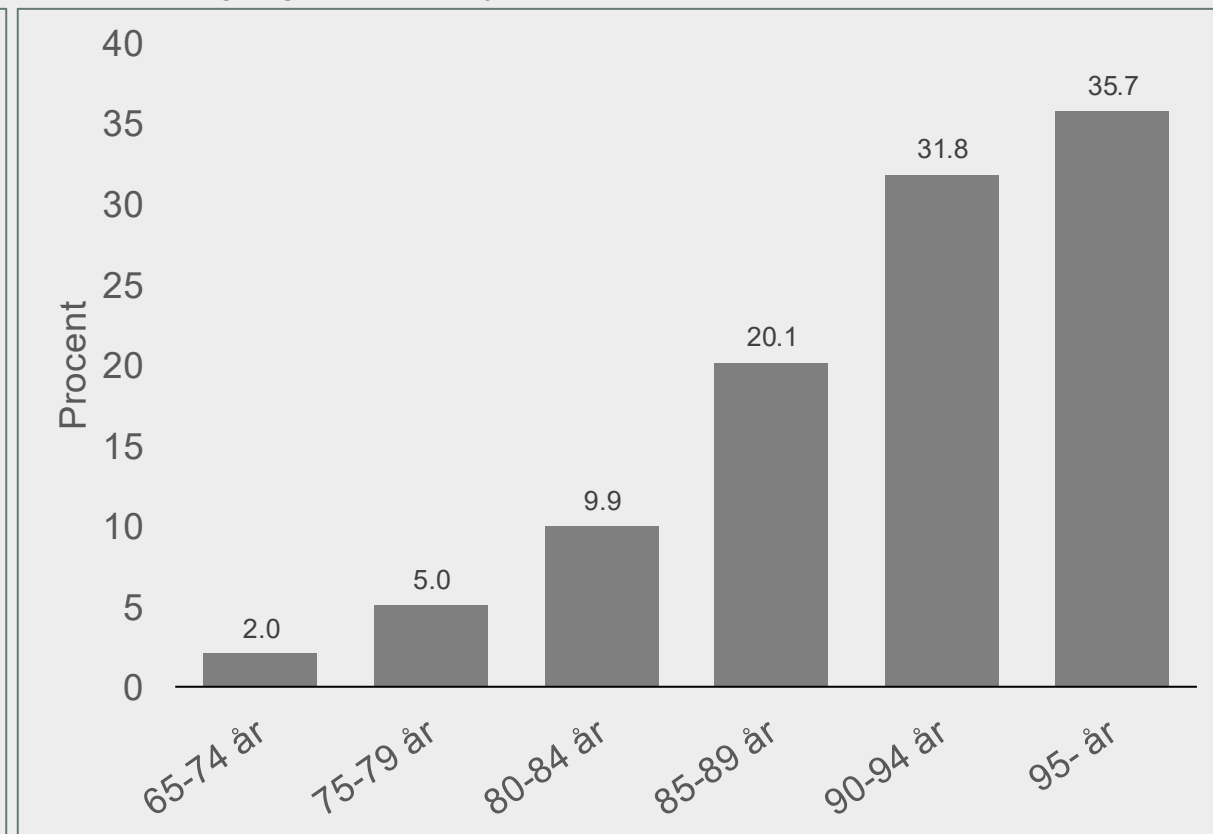
Andel omsorgstagare på särskilt boende för äldre per ålderskohort 2024

Helt naturligt ökar andelen med plats på ett särskilt boende med åldern. Bland dem som är 95 år och över har nästan 40 procent en plats på ett boende medan endast en knapp procent har det i ålderskohorten 65-74 år.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2024 (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

Andel omsorgstagare med hemtjänst per ålderskohort 2024

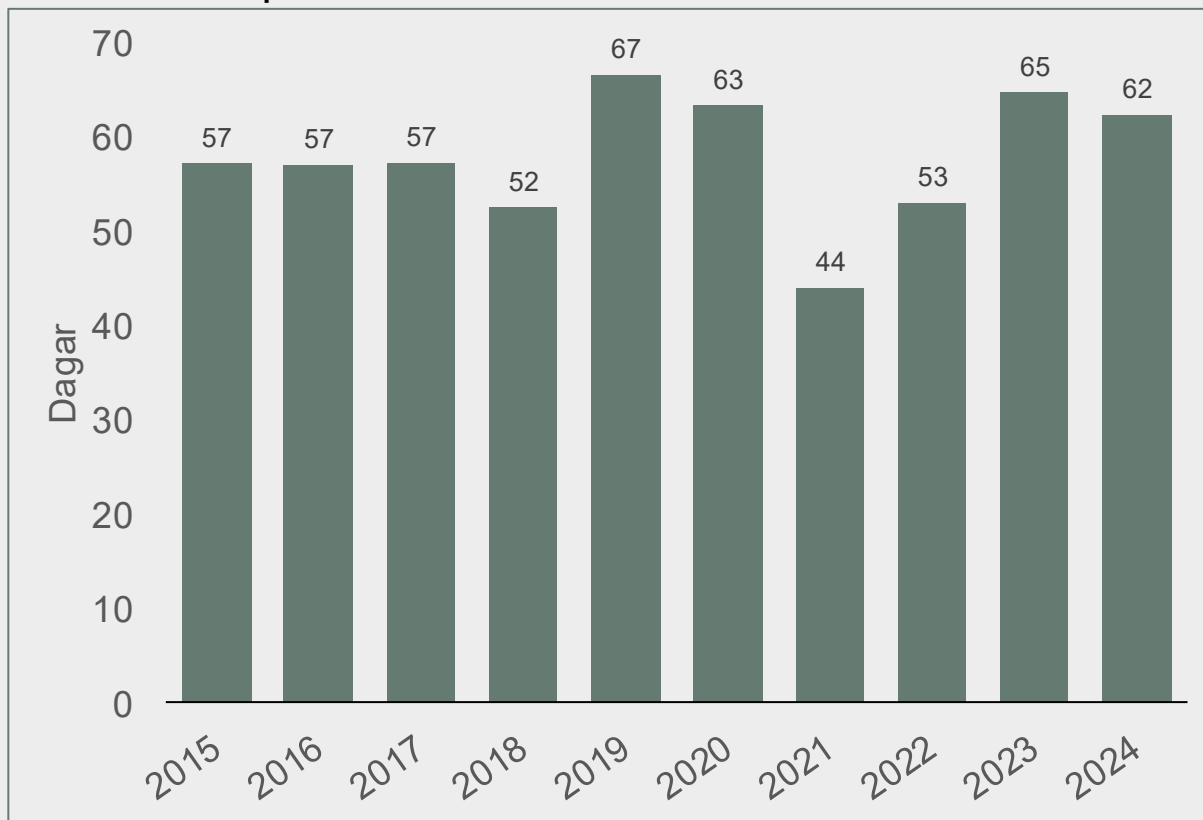

Precis som när det gäller särskilt boende för äldre ökar andelen som har hemtjänst med åldern. Drygt 35 procent av de 95 år och över har hemtjänst. Sammantaget har runt 75 procent i den ålderskohorten äldreomsorg.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2024 (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

Tid från ansökan till första erbjudandet inflyttningsdatum och vistelsetid på särskilt boende för äldre 2015-2024

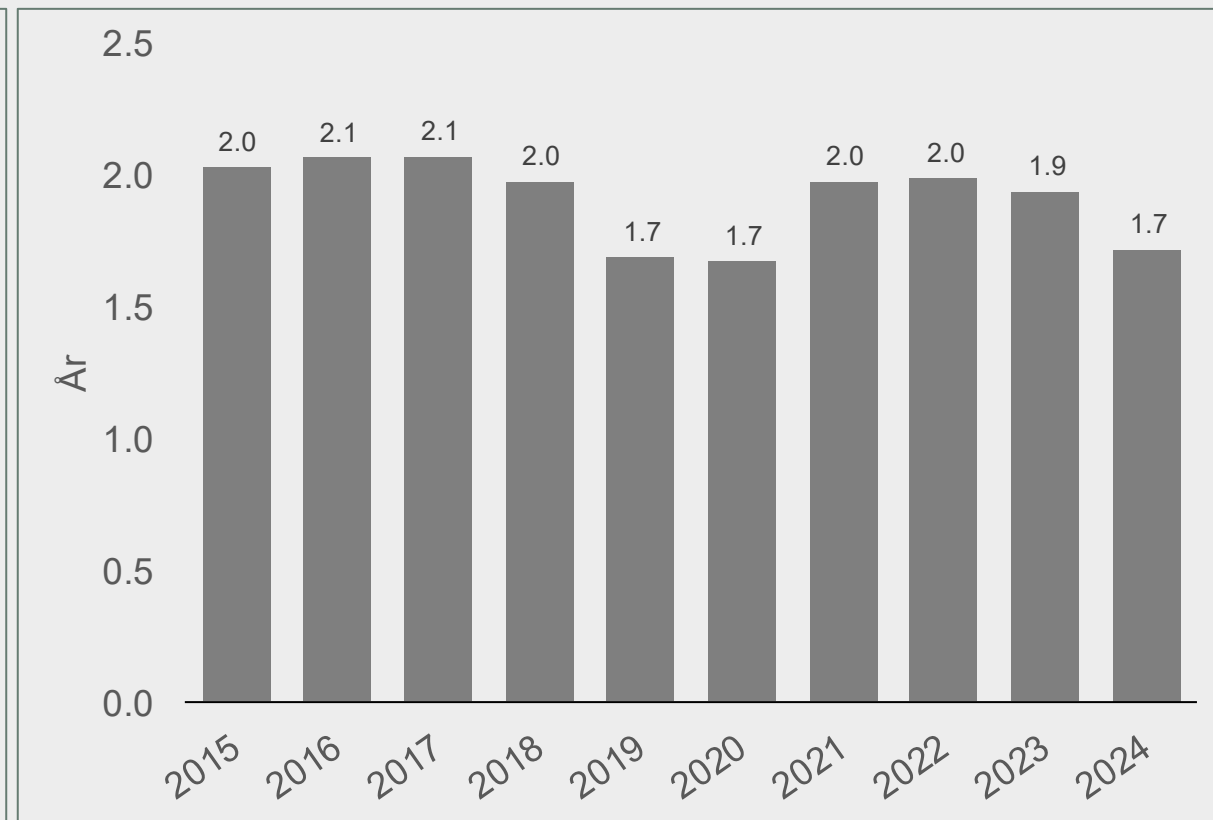
Genomsnittlig tid från ansökan till första erbjudandet inflyttningsdatum på särskilt boende för äldre perioden 2015-2024

Den genomsnittliga tiden det tar efter att en omsorgstagare ansökt om plats på ett särskilt boende och fått ett första erbjudandet om inflyttningsdatum är drygt två månader. Tiden har ökat något de senaste 10 åren.

Källa: Kolada

Genomsnittlig vistelsetid på särskilt boende för äldre perioden 2015-2024

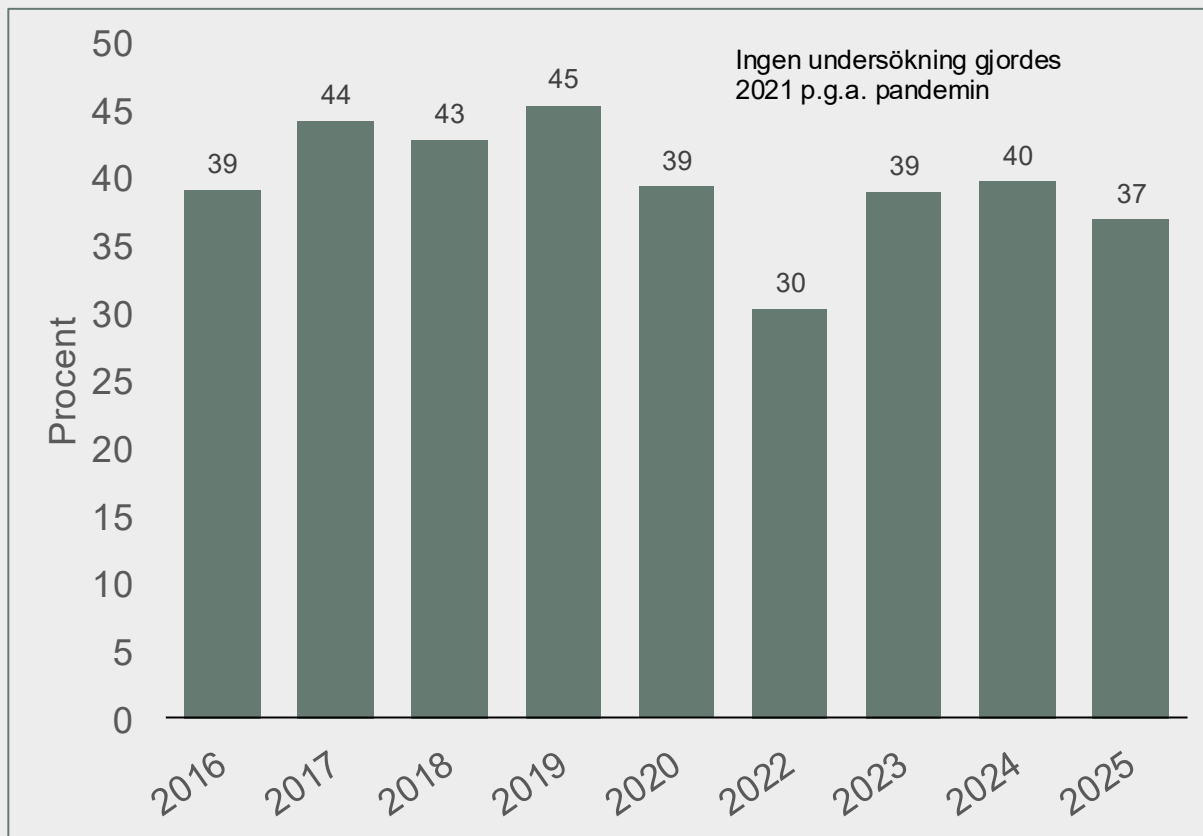

Den genomsnittliga vistelsetiden för en omsorgstagare på ett särskilt boende är drygt 1,5 år. Trots att andelen demenspatienter ökat över tid så har den genomsnittliga vistelsetiden minskat över tid.

Källa: Kolada

Tillgången på särskilt boende för äldre i Sveriges kommuner 2016-2025

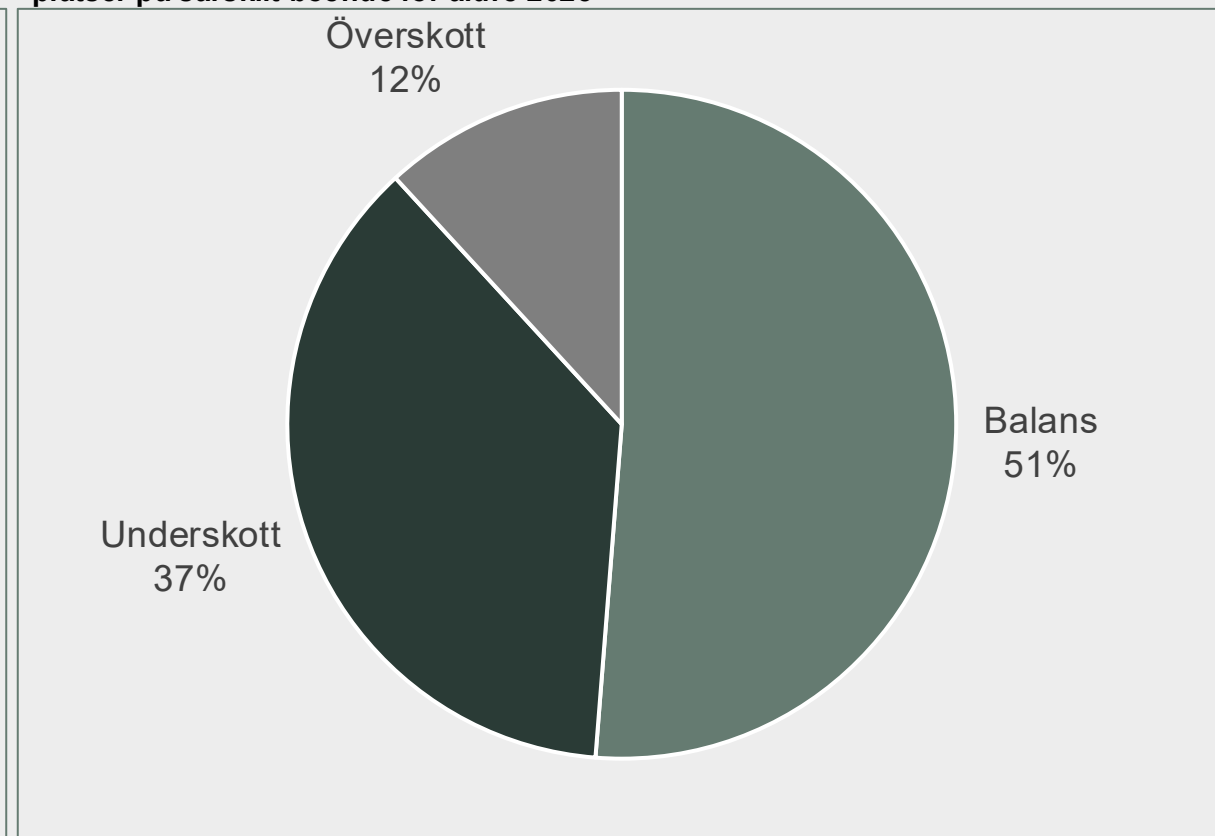
Andel* av kommunerna som anger brist på särskilt boende för äldre perioden 2016-2025

Samtliga år under perioden 2016 och 2025 är det en stor andel av landetskommuner som anger brist på platser på särskilt boende för äldre. Störst var andelen 2019 då 45 procent av kommunerna angav brist och minst var andelen 2022 då 30 procent angav brist.

Källa: Boverket

Fördelningen av andelen kommuner som hade överskott, balans eller underskott av platser på särskilt boende för äldre 2025

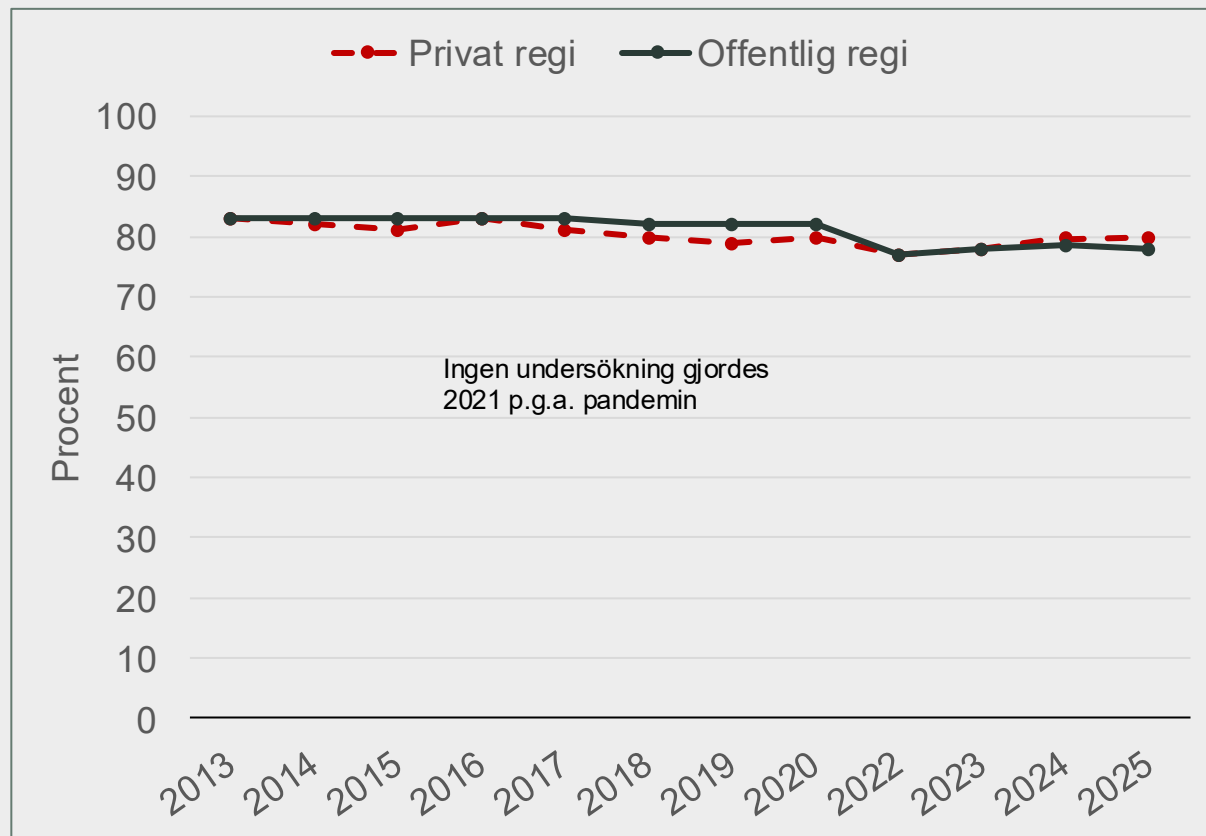

Under 2025 var det 4 av 10 kommuner som angav brist på platser på särskilt boende för äldre. Endast i knappt var tionde kommun angav kommunerna att de hade ett överskott.

Källa: Boverket

Hur nöjda är omsorgstagarna med äldreomsorgen

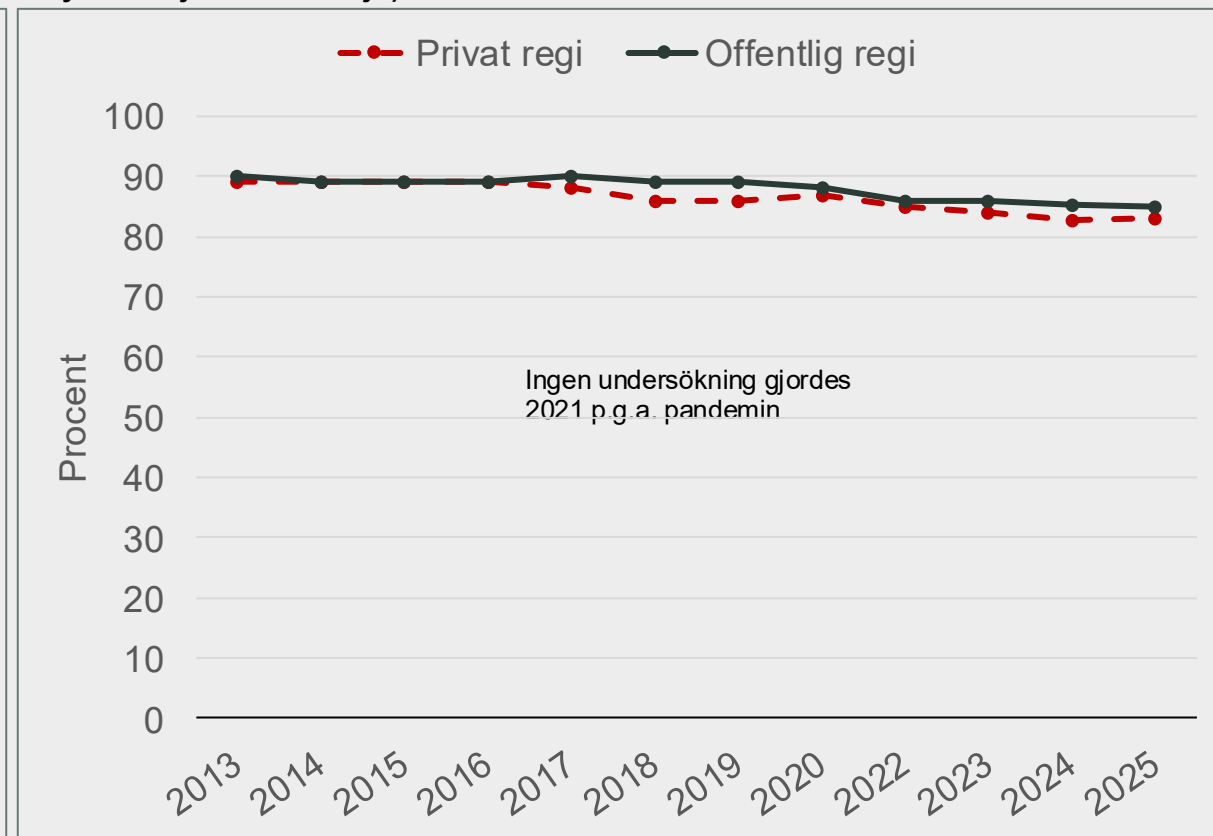
Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med ditt äldreboende? (Andelen Mycket nöjd/Ganska nöjd) Perioden 2013-2025

Andelen av omsorgstagarna på särskilt boende för äldre som är ganska eller mycket nöjda motsvarar cirka 8 av 10. Andelen har sjunkit något över tid och är på samma nivå för privata respektive kommunalt drivna boenden.

Källa: Öppna jämförelser särskilt boende för äldre (Socialstyrelsen)

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den hemtjänst du har? (Andelen Mycket nöjd/Ganska nöjd) Perioden 2013-2025

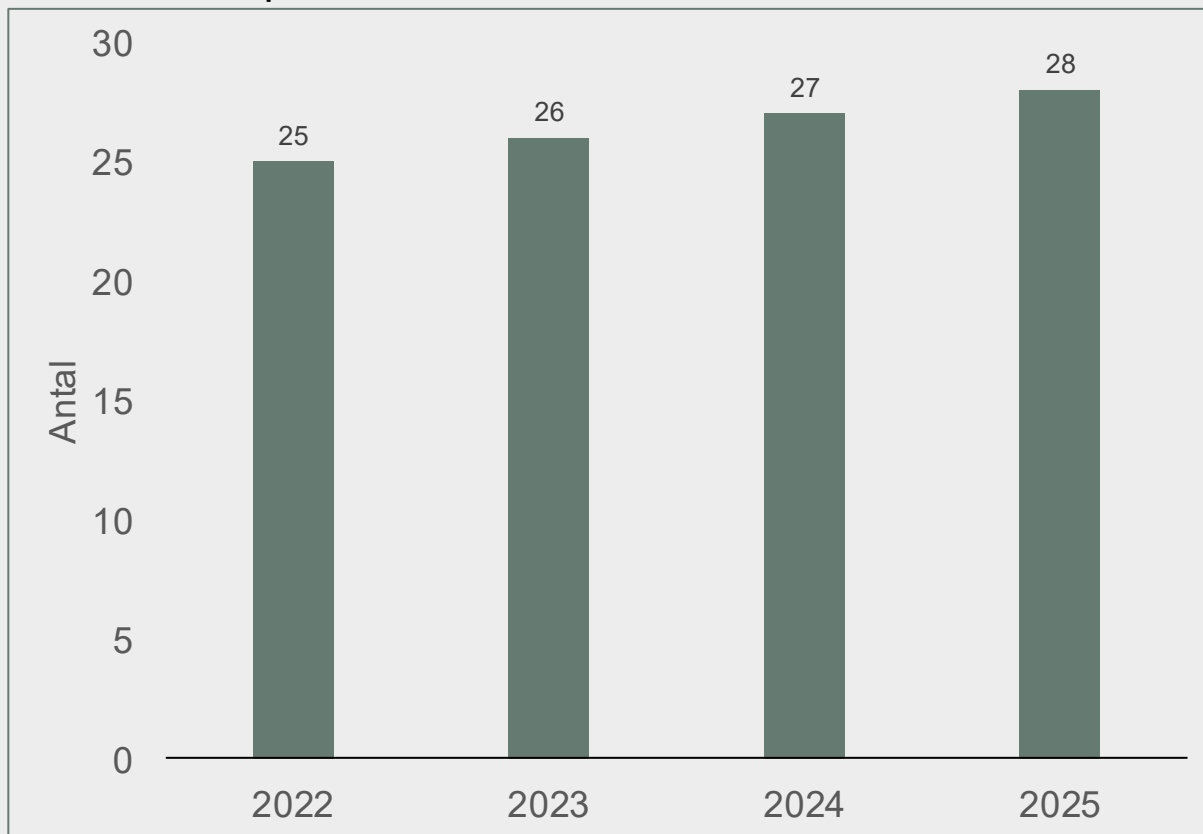

Drygt 8 av 10 av omsorgstagare är ganska eller mycket nöjda med sin hemtjänst. Precis som för särskilda boenden har andelen minskat något över tid och är på motsvarande nivå för privata respektive kommunalt drivna enheter.

Källa: Öppna jämförelser hemtjänst för äldre (Socialstyrelsen)

Valfrihetssystem inom äldreomsorgen i Sveriges kommuner

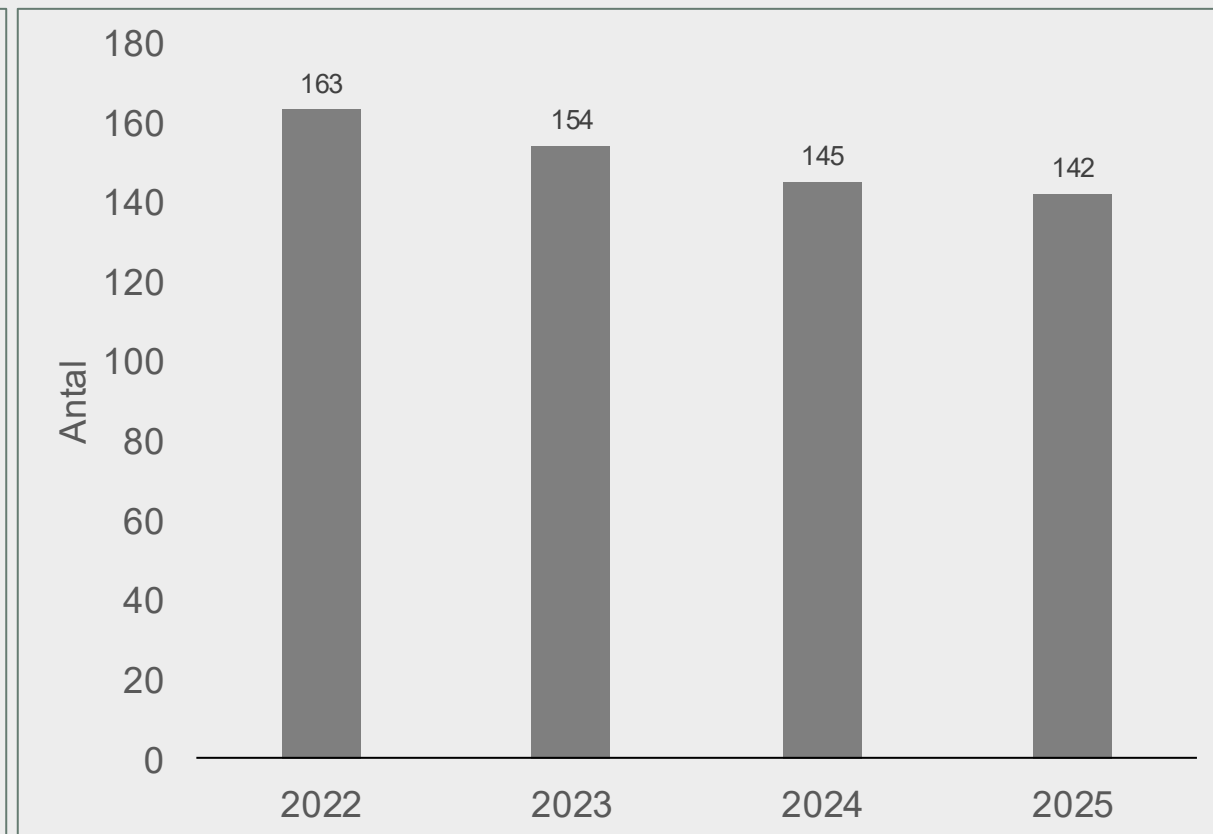
Antal kommuner med valfrihetssystem enligt LOV (lagen om valfrihet) inom särskilt boende för äldre perioden 2022-2025

Endast 28 kommuner tillämpat lagen om valfrihet (LOV) inom särskilt boende för äldre. Till skillnad från hemtjänst för äldre har antalet ökat de senaste åren och är fortfarande på en låg nivå. Det förekommer också att kommuner erbjuder valfrihet med upphandlade alternativ, men det rör sig om få kommuner i dagsläget.

Källa: Upphandlingsmyndigheten

Antal kommuner med valfrihetssystem enligt LOV (lagen om valfrihet) inom hemtjänst perioden 2022-2025

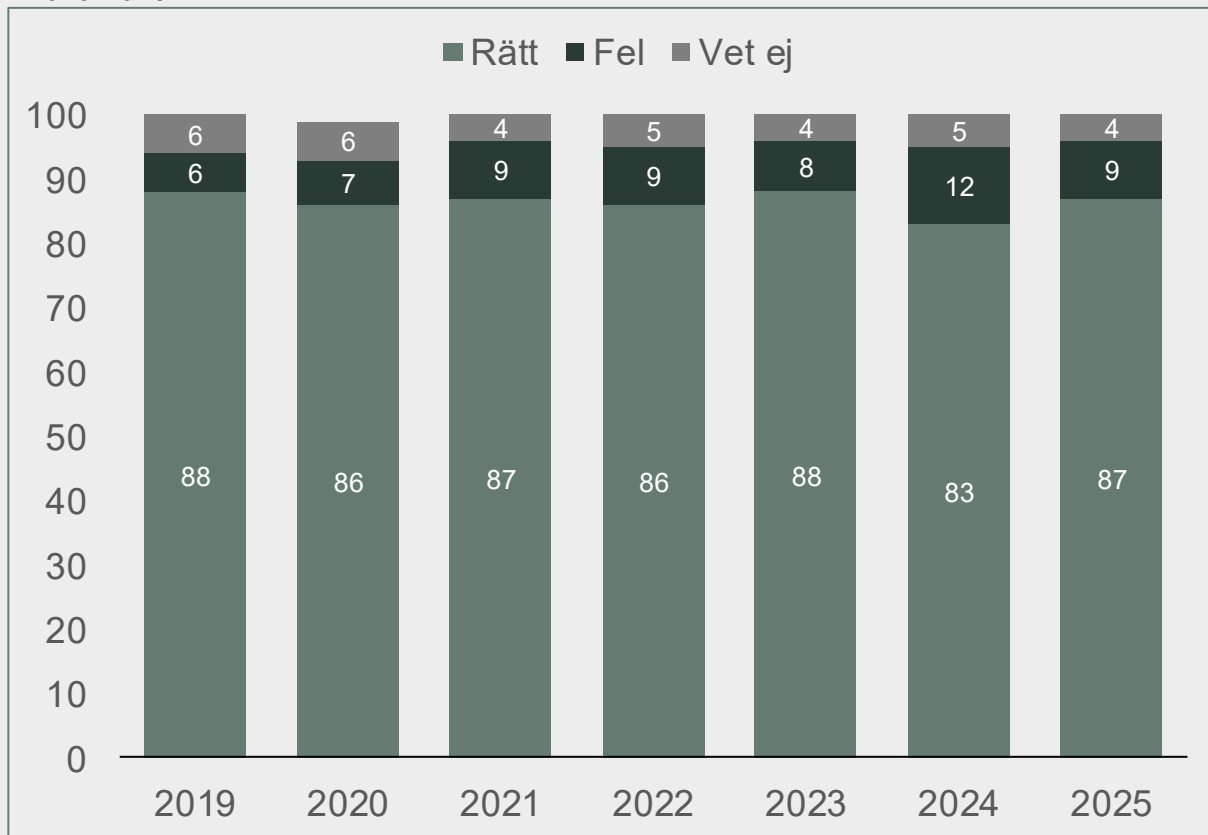

Knappt hälften av samtliga kommuner tillämpar lagen om valfrihet (LOV) inom hemtjänsten. Andelen har dock minskat de senaste åren och att LOV finns i en kommun är ingen garanti för att det finns privata utförare. Det förekommer också att kommuner erbjuder valfrihet med upphandlade alternativ, men det rör sig om få kommuner i dagsläget.

Källa: Upphandlingsmyndigheten

Andel av befolkningen som anser att det är rätt att man får välja särskilt boende

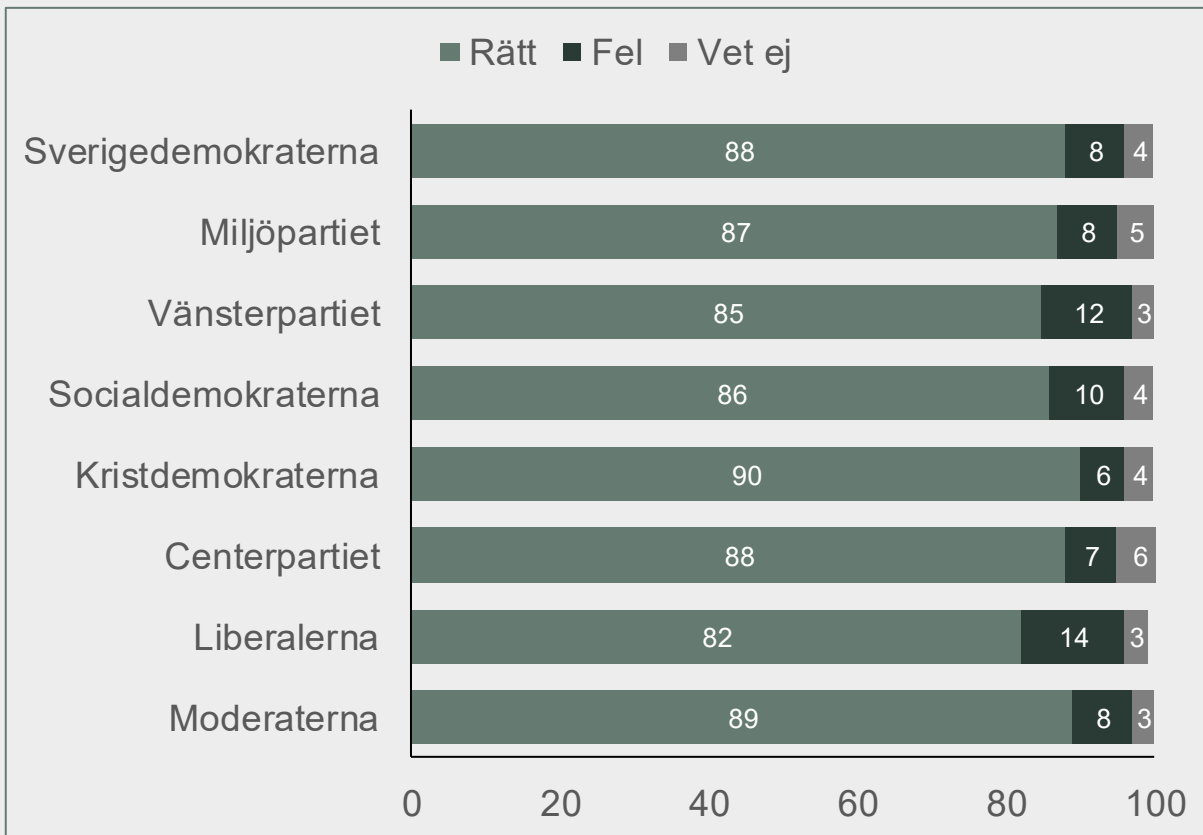
Anser du att det är rätt eller fel att man själv kan välja särskilt boende? Perioden 2019-2025

Stödet för rätten att äldre själv ska få välja särskilt boende är stark i den svenska befolkningen. Närmare 9 av 10 svenskar tycker att de äldre ska ha den rätten även om andelen minskade något under det senaste året.

Källa: Svenskt Näringsliv

Anser du att det är rätt eller fel att man själv kan välja särskilt boenden (2025)?

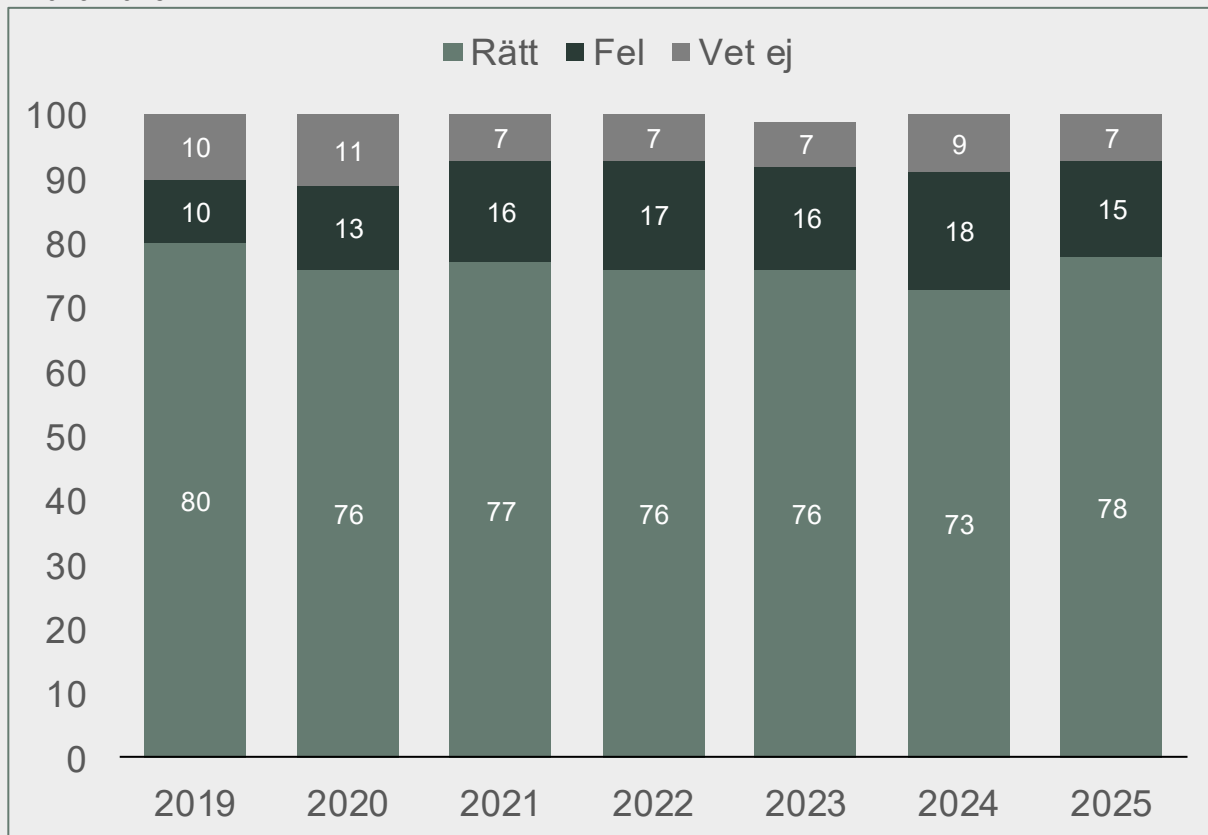

Stödet för rätten att äldre själv ska få välja särskilt boende är stark i befolkningen oavsett vilket politiskt parti man röstar på. Stödet är högst bland de som röstar på Kristdemokraterna och lägst bland de som röstar på Vänsterpartiet.

Källa: Svenskt Näringsliv

Andel av befolkningen som anser att det är rätt att man får välja hemtjänstutförare

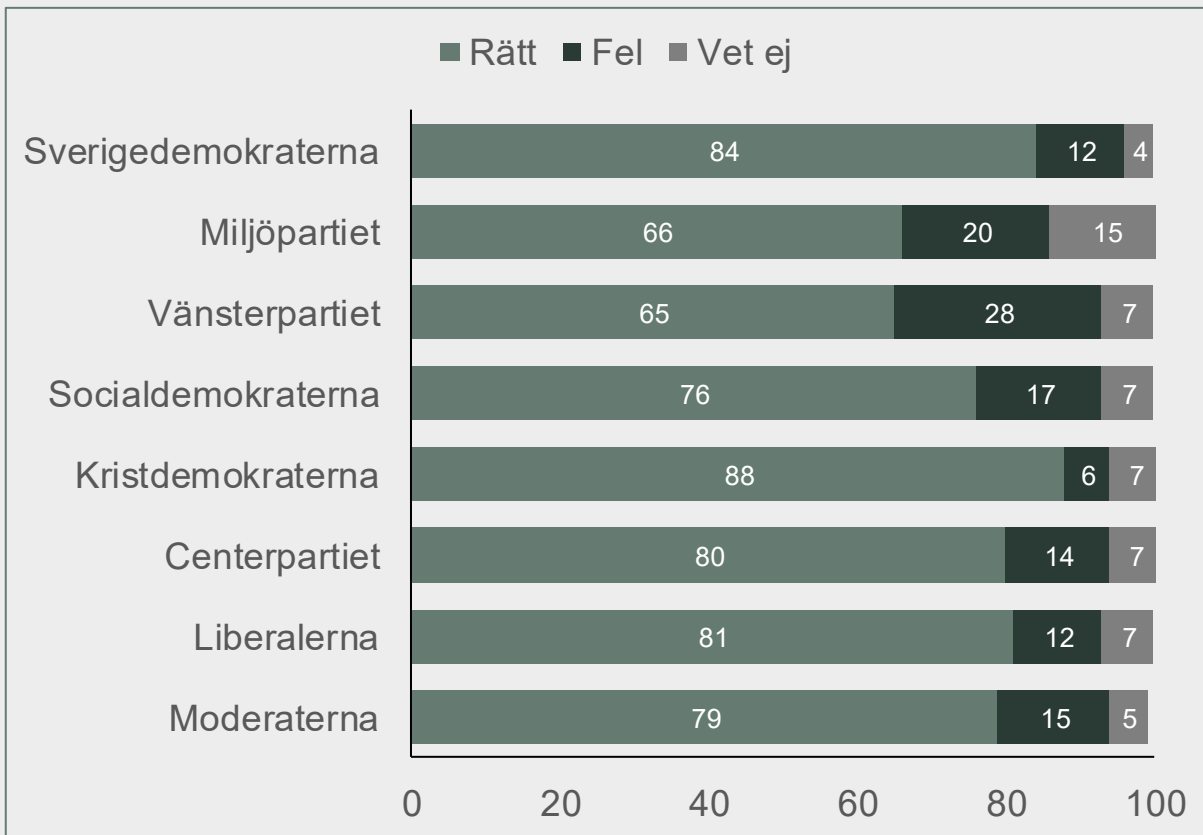
Anser du att det är rätt eller fel att man själv kan välja hemtjänstutförare? Perioden 2019-2025

Stödet för att äldre själv ska få välja vem som ska utföra hemtjänsten är stark hos det svenska folket. Nästan 8 av 10 svenska tycker att äldre ska ha den rätten. Andelen ökade under 2025.

Källa: Svenskt Näringsliv

Anser du att det är rätt eller fel att man själv kan välja hemtjänstutförare(2024)?

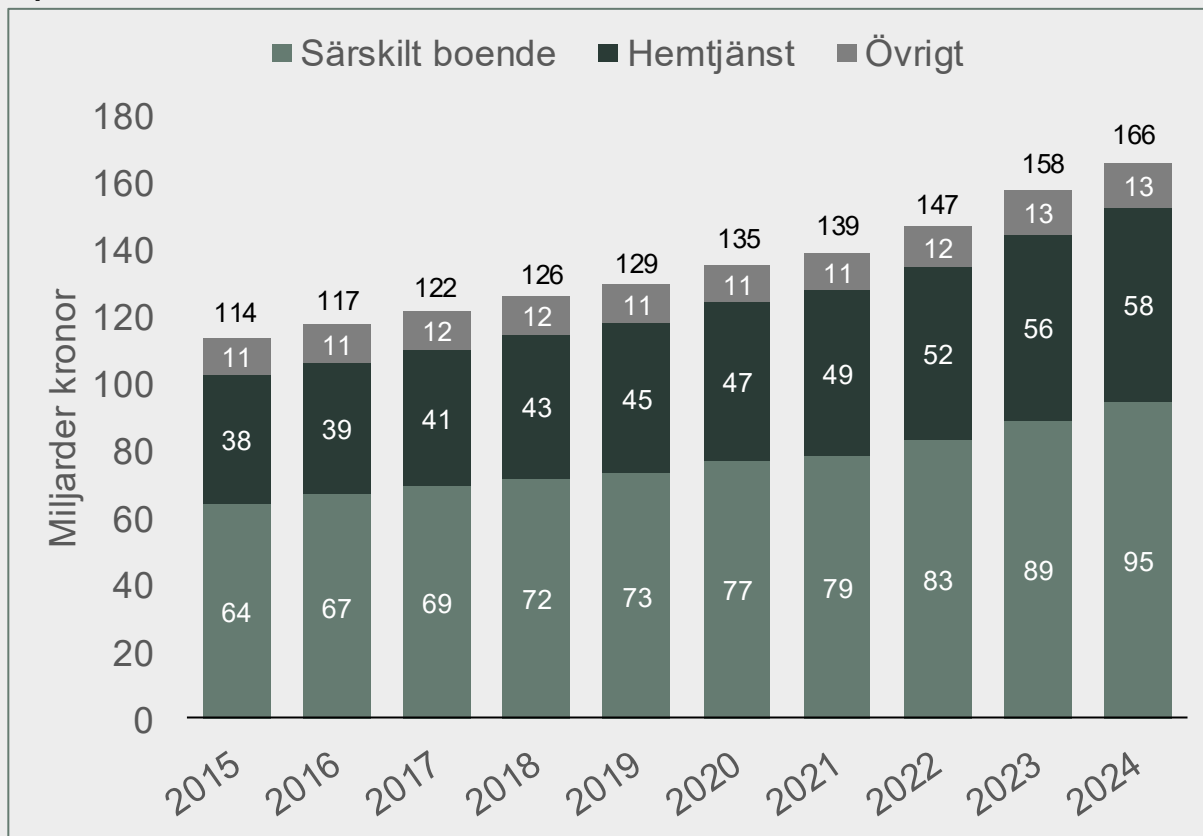
Stödet för att äldre själv ska få välja vem som ska utföra hemtjänsten är också relativt stark oavsett vilket politiskt parti man röstar på. Det finns dock tydliga skillnader; stödet är högst bland de som röstar på Kristdemokraterna och lägst bland de som röstar på Vänsterpartiet.

Källa: Svenskt Näringsliv

3. Kostnader och resursanvändning inom äldreomsorgen 2015-2024

Den totala kostnaden för den kommunala äldreomsorgen fördelat på olika delar

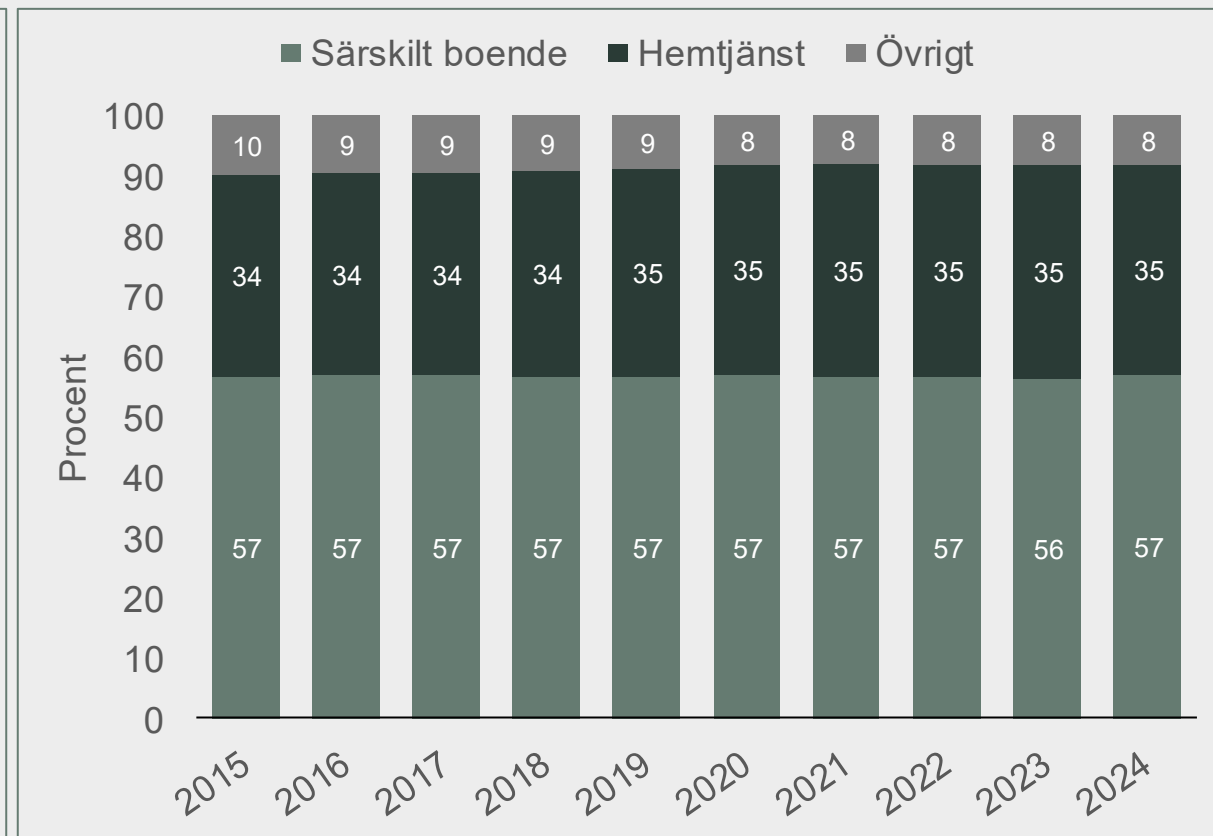
Den totala kostnaden för den kommunala äldreomsorgen fördelat på olika delar perioden 2015-2024

Den totala kostnaden för äldreomsorgen uppgick till 166 miljarder kronor 2024. Kostnaden har ökat med drygt 50 miljarder de senaste 10 åren. Av ökningen är dock det mesta rena kostnadsökningar och inte en ökning av volymerna.

Källa: Räkenskapsammandrag för kommuner (SCB)

Den totala kostnaden för den kommunala äldreomsorgen procentuellt fördelat mellan dess olika delar perioden 2015-2024

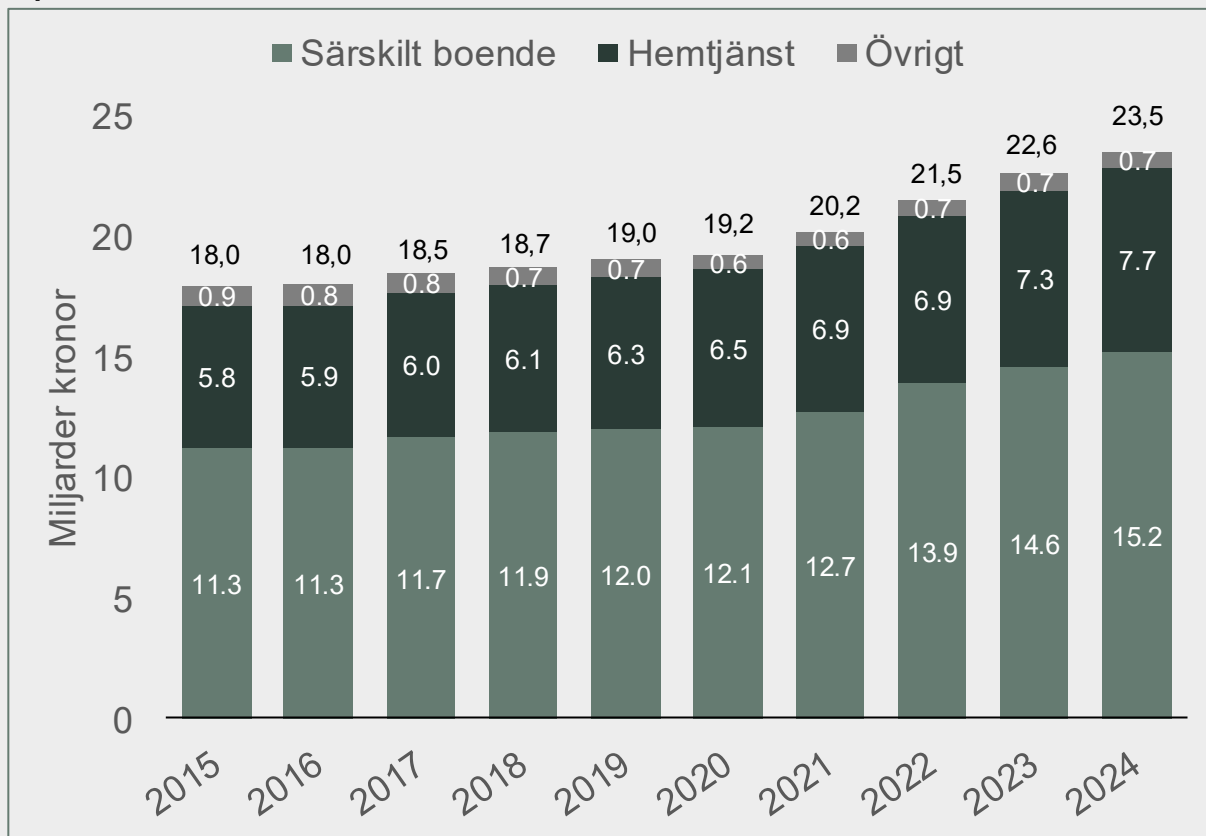

Av de totala kostnaderna för äldreomsorgen utgjorde kostnader för särskilt boende 57 procent 2024. Andelen för hemtjänsten uppgick till 35 procent och har ökat något över tid.

Källa: Räkenskapsammandrag för kommuner (SCB)

Kommunernas köp av äldreomsorgen från privata utförare perioden 2014-2024

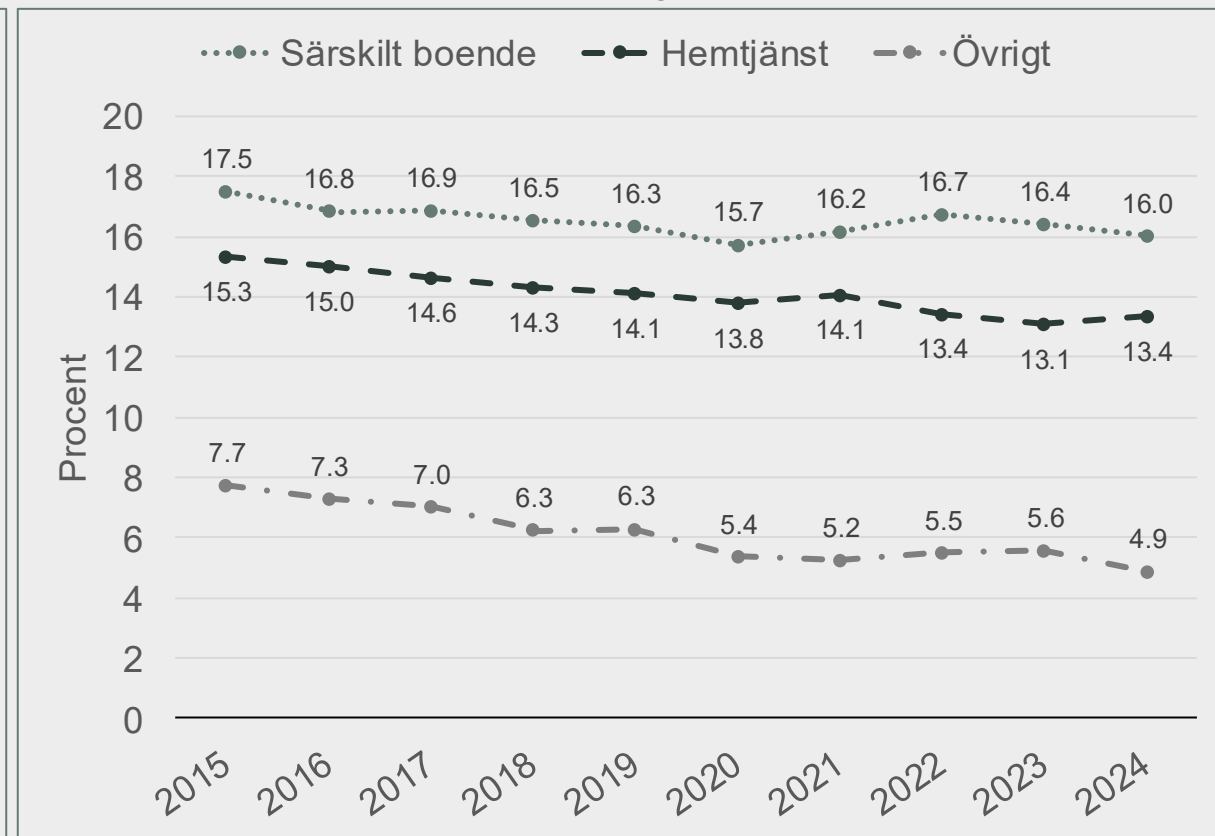
Kommunernas köp av äldreomsorg från privata utförare fördelat på olika delar perioden 2015-2024

Kommunernas köp av äldreomsorg från privata aktörer uppgick till drygt 23 miljarder kronor 2024. Störst andel utgjordes av särskilt boende med 15,2 miljarder, motsvarande nästan 65 procent. Kommunerna köpte hemtjänst för nästan 8 miljarder från privata utförare.

Källa: Räkenskapsammandrag för kommuner (SCB)

Kommunernas köp av äldreomsorg från privata utförare som andel av de totala kostnaderna för den kommunala äldreomsorgen per del perioden 2015-2024

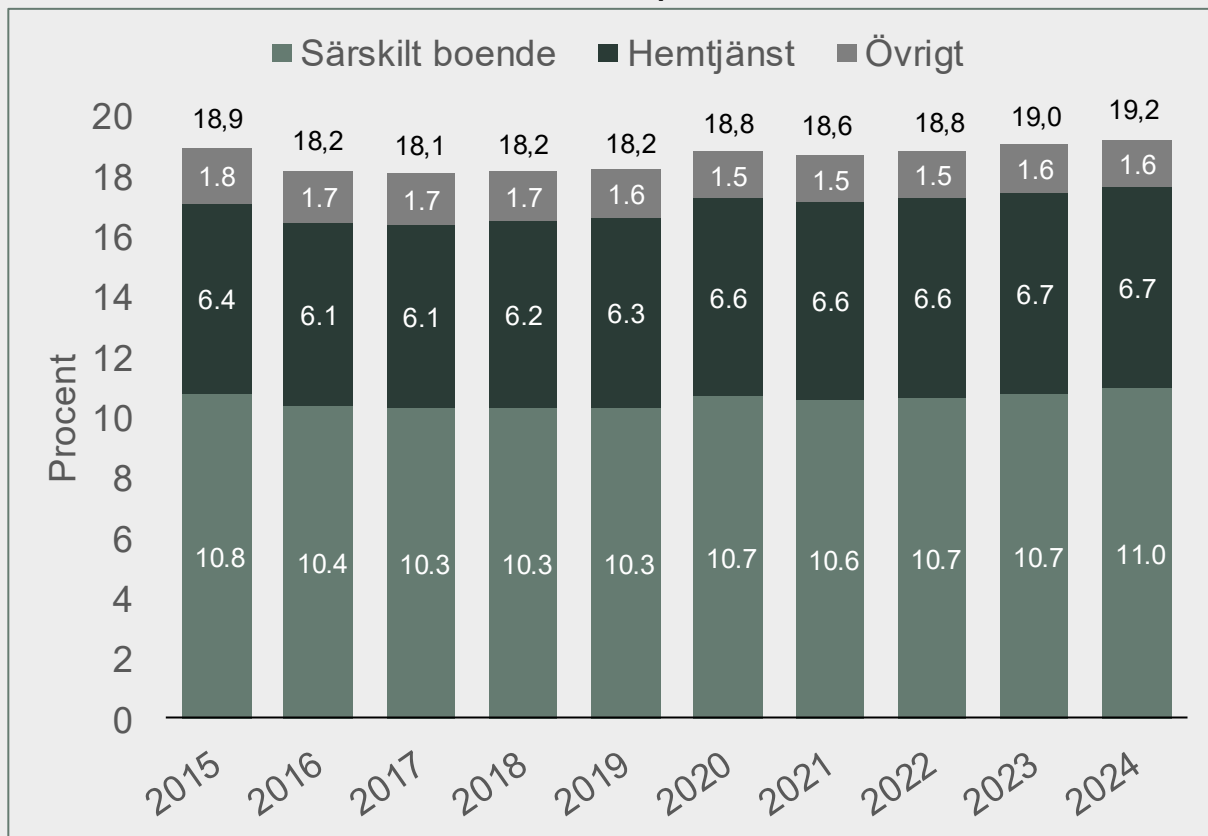

Köp från privata utförare av äldreomsorg har generellt minskat som andel av de totala kostnaderna för äldreomsorg. Störst är andelen inom särskilt boende där den ligger på 16 procent. Inom hemtjänsten är andelen drygt 13 procent och har sjunkit från drygt 15 procent på 10 år.

Källa: Räkenskapsammandrag för kommuner (SCB)

Kostnaden för den kommunala äldreomsorgen i relation till kommunernas totala verksamhetskostnader respektive BNP

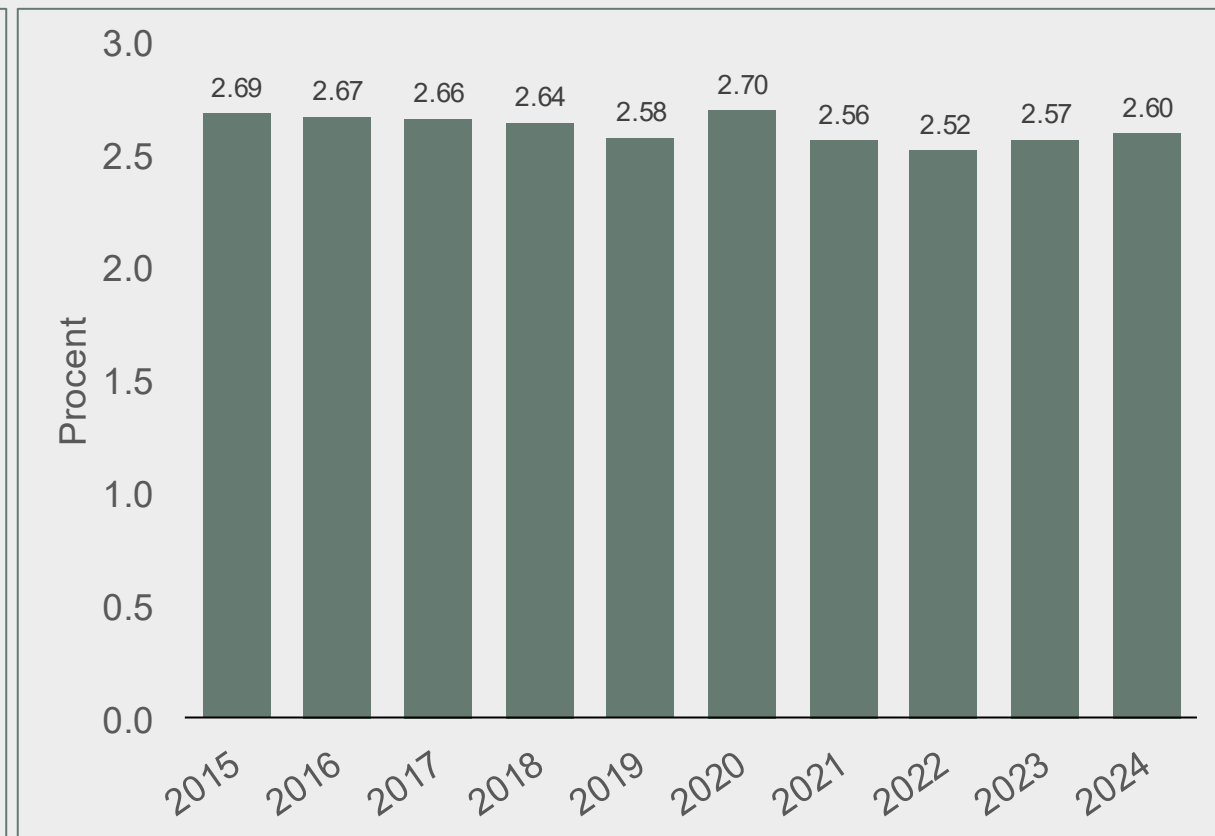
Den totala kostnaden för den kommunala äldreomsorgen i relation till kommunernas totala verksamhetskostnader perioden 2015-2024

Av kommunernas totala verksamhetskostnader utgjordes närmare en femtedel av kostnaderna för äldreomsorg 2024. Andelen har legat relativt konstant under den senaste 10-årsperioden.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB)

Den totala kostnaden för den kommunala äldreomsorgen i relation till BNP perioden 2015-2024

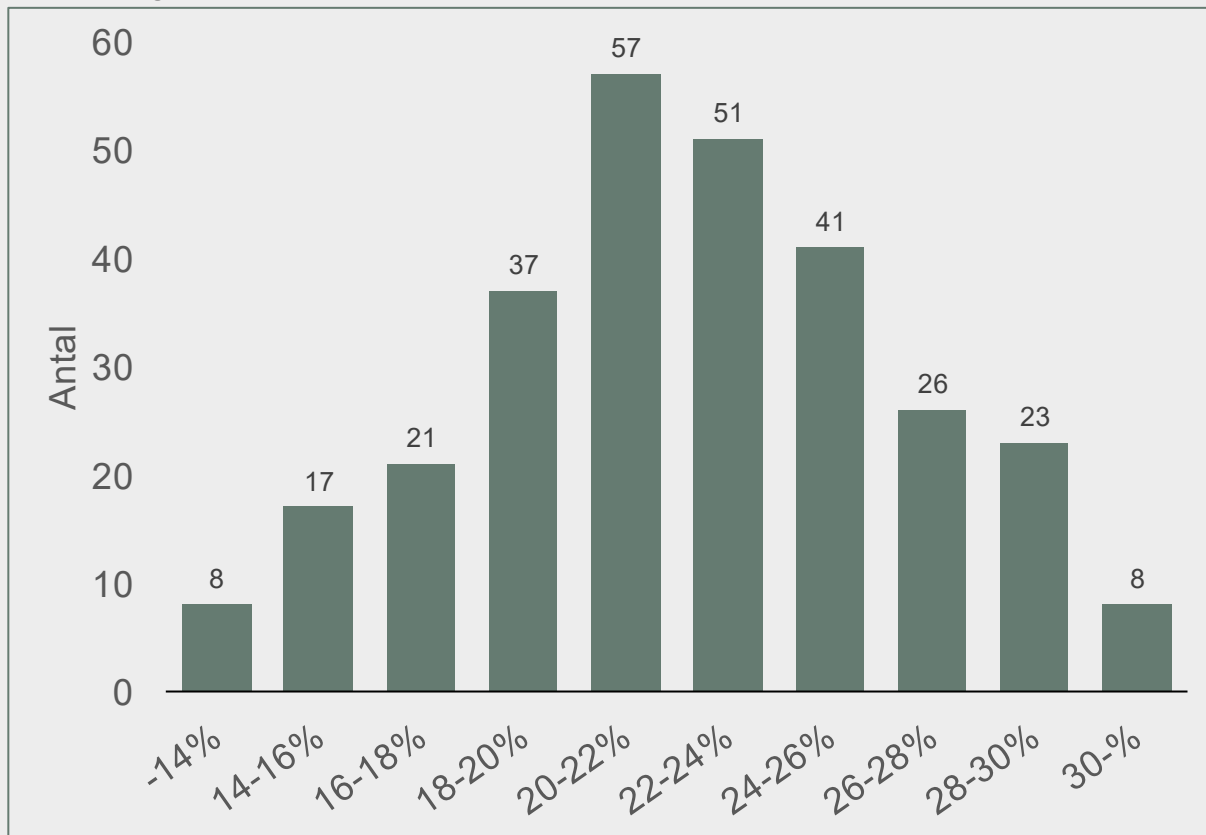
Den totala kostnaden för äldreomsorgen i relation till värdet av den totala produktionen av varor och tjänster i den svenska ekonomin, BNP, har sjunkit något under den senaste 10-årsperioden. 2015 var andelen 2,7 procent och 2024 var andelen 2,6 procent.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB) & Nationalräkenskaperna (SCB)

4. Äldreomsorg i kommunerna

Äldreomsorgens kostnader som andel av kommunernas verksamhetskostnader respektive andel av befolkningen med äldreomsorg, spridning mellan kommuner

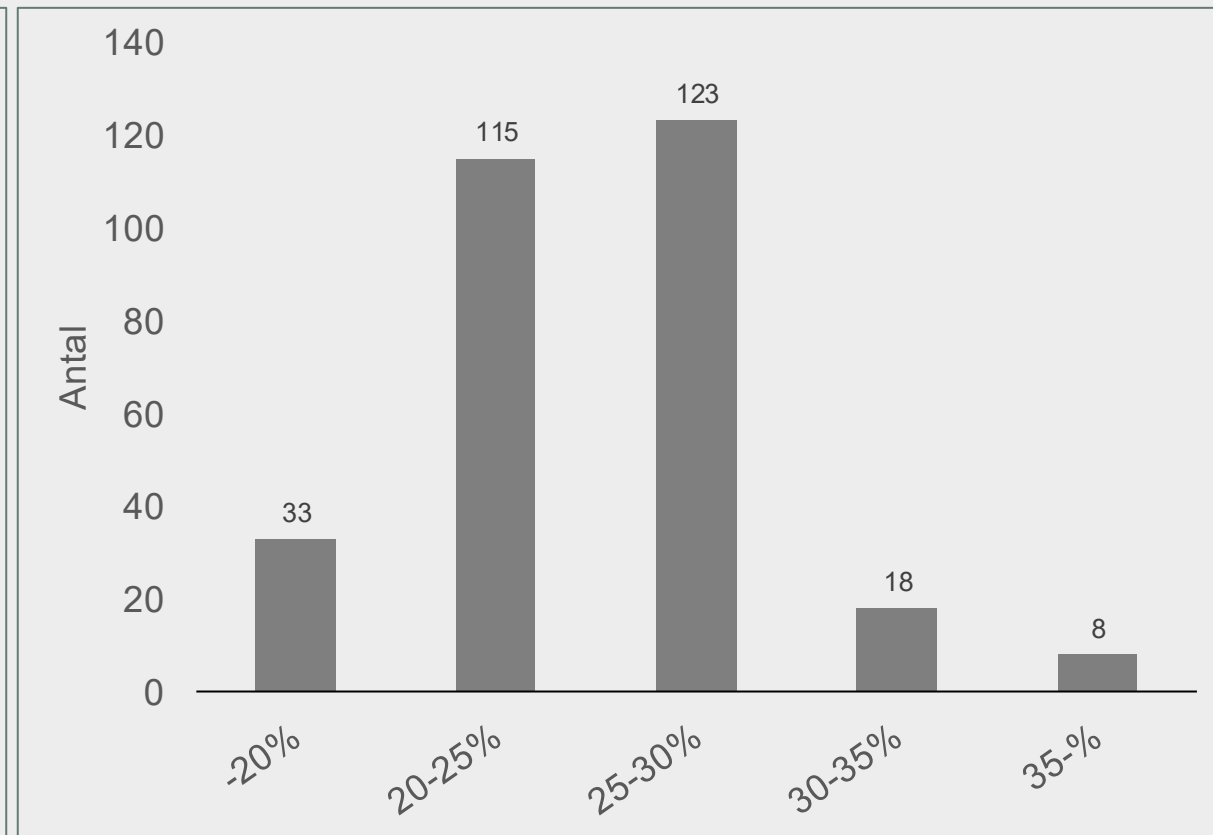
Äldreomsorgens kostnader som andel av kommunernas verksamhetskostnader, spridning mellan landets kommuner 2024

Spridningen mellan Sveriges kommuner avseende hur stor del av kommunernas totala verksamhetskostnader som utgörs av kostnaderna för äldreomsorg är stor. I 8 kommuner var andelen under 14 procent medan den i 8 kommuner var över 30 procent.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB)

Andel* av befolkningen 80+ år som har en plats på ett särskilt boende för äldre eller hemtjänst, spridning mellan landets kommuner 2024

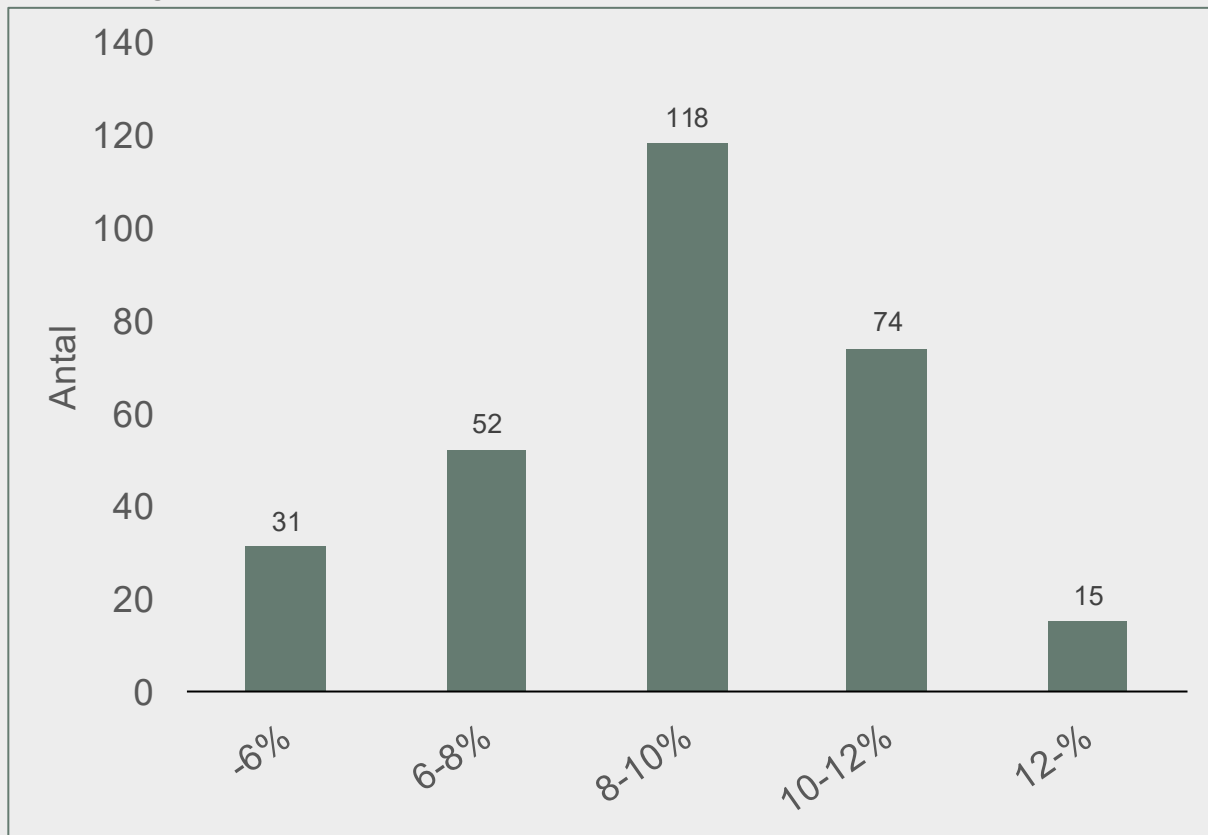

Spridningen mellan kommunerna avseende hur stor del av befolkningen 80+ år som har antingen plats på ett särskilt boende eller hemtjänst är stor. I 27 kommuner hade under 20 procent av denna grupp äldreomsorg medan andelen i 39 kommuner låg över 30 procent.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2024 (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

Andel* av befolkningen 80+ år med plats på särskilt boende respektive hemtjänst, spridning mellan landets kommuner

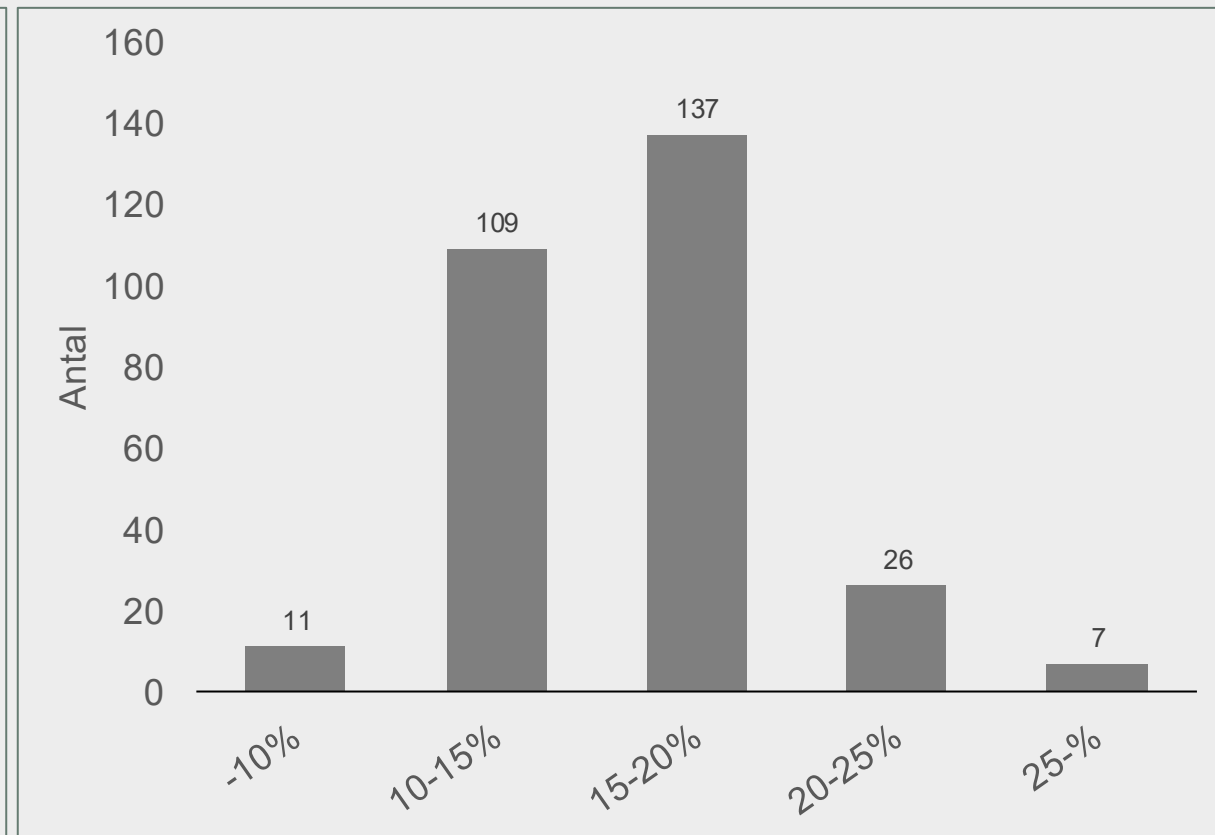
Andel av befolkningen 80+ år som har en plats på ett särskilt boende för äldre, spridning mellan landets kommuner 2024

I 27 kommuner hade mer än 12 procent av befolkningen 80+ år plats på ett särskilt boende för äldre 2023. I 41 kommuner hade färre än 6 procent av samma åldersgrupp en plats på ett särskilt boende.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2024 (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

Andel av befolkningen 80+ år som har hemtjänst, spridning mellan landets kommuner 2024

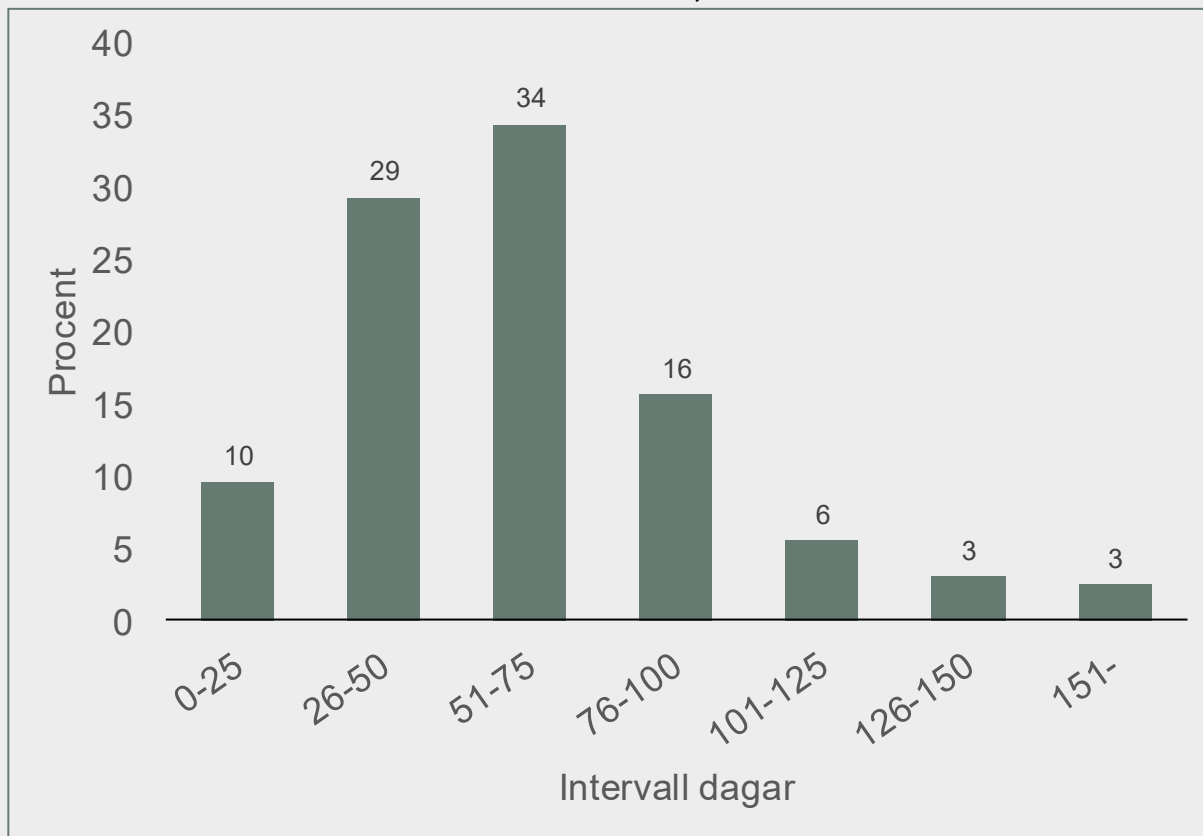

I 12 kommuner hade 2023 mer än 25 procent av befolkningen 80+ år plats hemtjänst för äldre. I 12 kommuner hade färre än 10 procent av samma åldersgrupp en plats på ett särskilt boende.

Källa: Statistik om socialtjänstinsatser till äldre 2024 (Socialstyrelsen) & Befolkningsstatistik (SCB)

Spridning i tid från ansökan till första erbjudna inflyttningsdatum och genomsnittlig vistelsetid på särskilt boende för äldre bland kommuner 2024

Spridning i tid (medianvärde) från ansökan till första erbjudet inflyttningsdatum på särskilt boende för äldre bland kommuner* 2024, andel kommuner i olika intervall

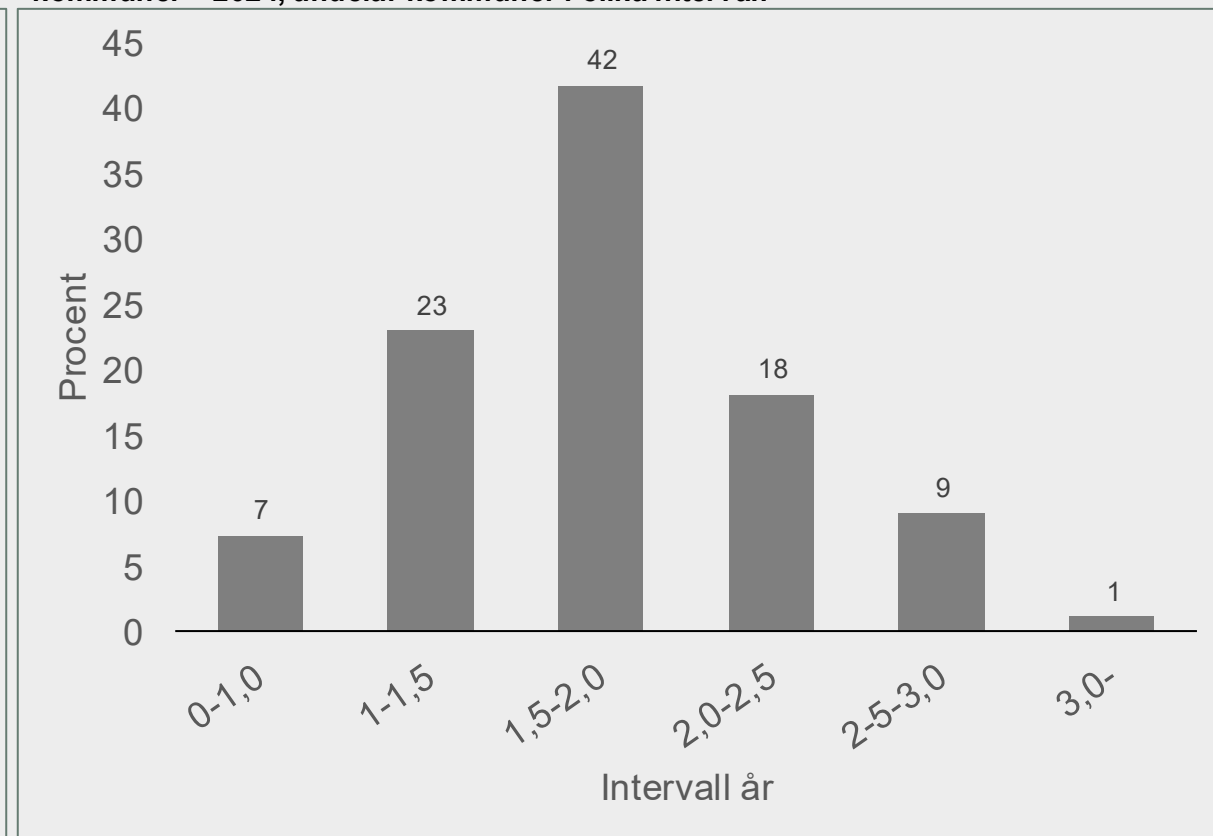

Den genomsnittliga tiden det tar efter att en omsorgstagare ansökt om en plats på ett särskilt boenden till det första erbjudandet om inflyttningsdatum skiljer sig mycket åt mellan landets kommuner.

Källa: Kolada

*Baserat på 198 kommuner

Spridning i genomsnittlig vistelsetid på särskilt boende för äldre perioden bland kommuner** 2024, andelar kommuner i olika intervall

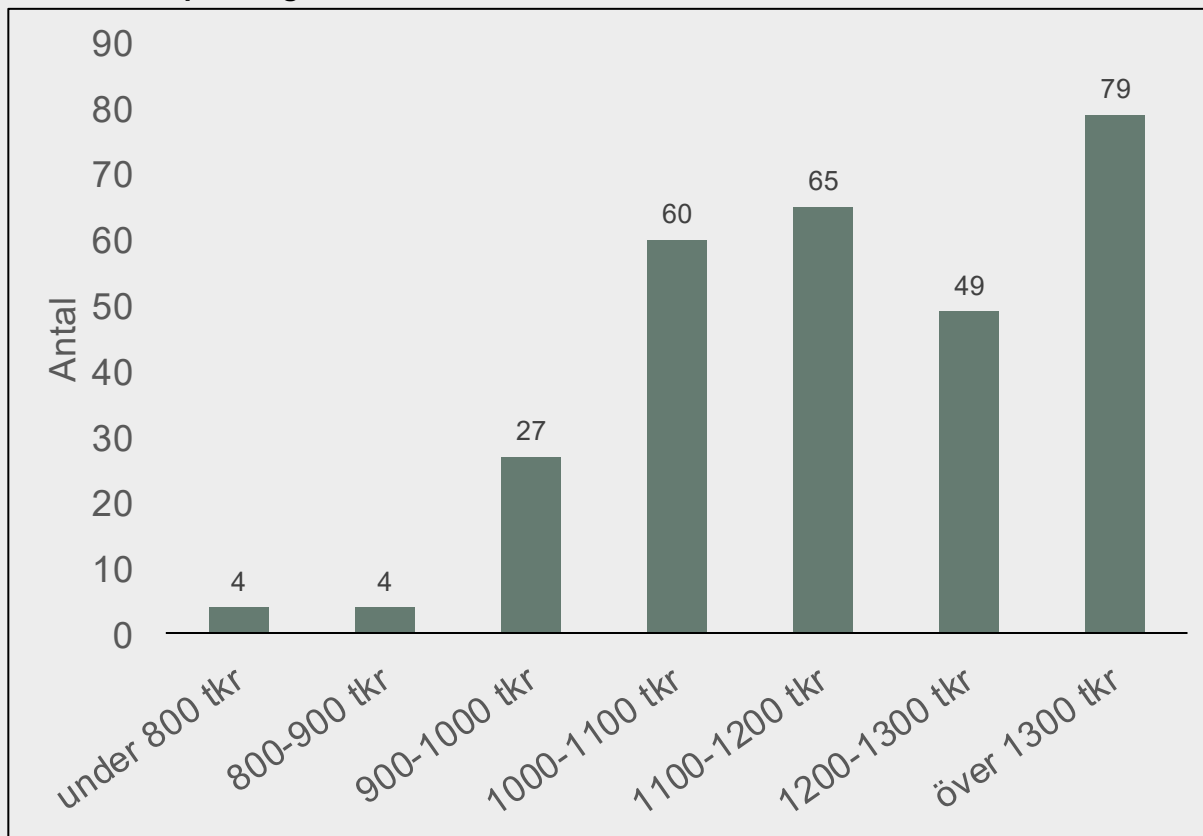
Den genomsnittliga vistelsetiden för en omsorgstagare på ett särskilt boende varierar från under ett år till över tre år bland landets kommuner.

Källa: Kolada

**Baserat på 288 kommuner

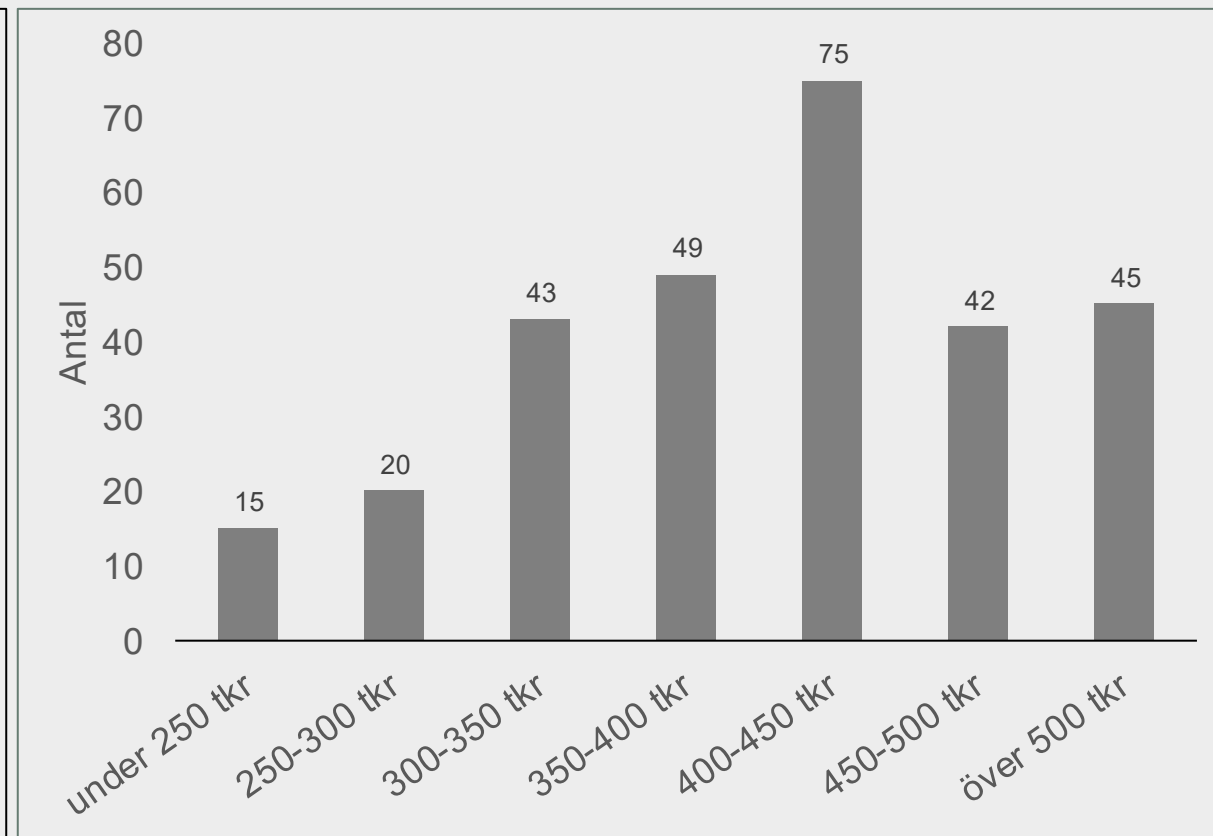
Kostnad för äldreomsorg per omsorgstagare, spridning mellan landets kommuner

Genomsnittlig kostnad per omsorgstagare som har plats på ett särskilt boende för äldre, spridning mellan landets kommuner 2024

Spridningen i den genomsnittliga kostnaden per omsorgstagare per plats på särskilt boende för äldre är stor mellan kommunerna. I 8 av landets kommuner ligger den genomsnittliga kostnaden under 900 tkr medan den i nästan 80 kommuner ligger den genomsnittliga kostnaden över 1 300 tkr.

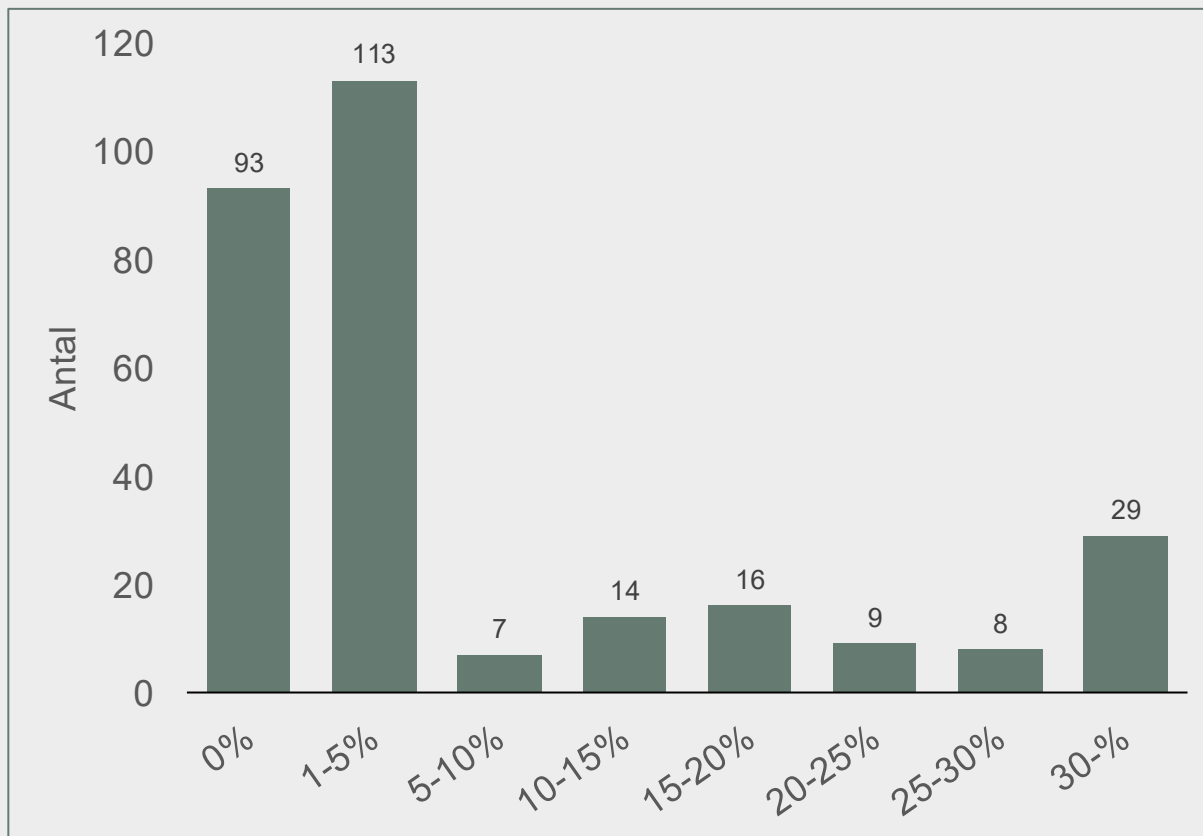
Genomsnittlig kostnad per omsorgstagare som har hemtjänst för äldre, spridning mellan landets kommuner 2024

Spridningen i den genomsnittliga kostnaden per omsorgstagare med hemtjänst för äldre är stor mellan kommunerna. I 35 av landets kommuner ligger den genomsnittliga kostnaden under 300 tkr medan den i 45 kommuner ligger den genomsnittliga kostnaden över 500 tkr.

Andel köp från privata utförare inom särskilt boende respektive hemtjänst

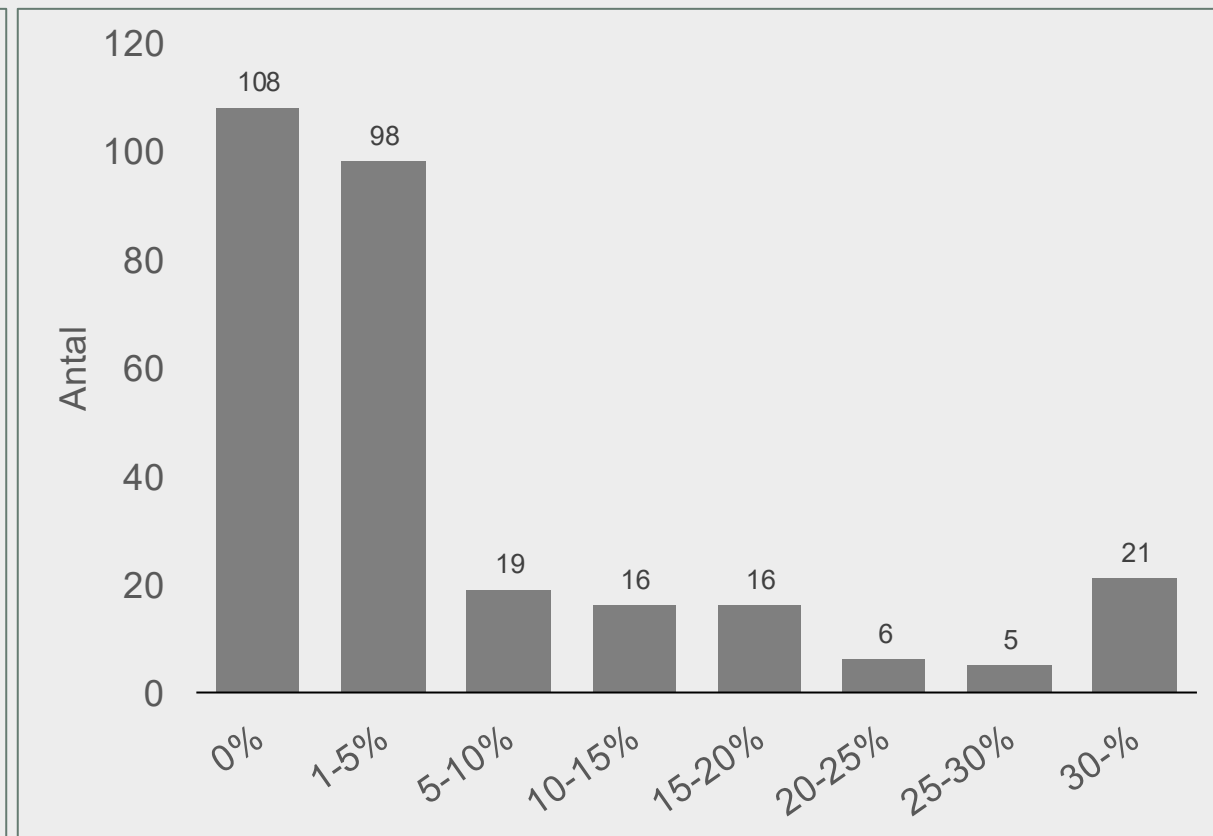
Andel köp från privata utförare inom särskilt boende för äldre, spridning mellan landets kommuner 2024

Det är stor spridning mellan landets kommuner avseende hur stor andel av kostnaderna för särskilt boende som utgörs av köp från privata utförare. I 206 kommuner utgjorde dessa köp mindre än 5 procent av den totala kostnaden. I 29 kommuner var dock andelen köp över 30 procent.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB)

Andel köp från privata utförare inom hemtjänst, spridning mellan landets kommuner 2024

Även avseende kostnaden för hemtjänst för äldre var det mycket stor spridning mellan kommunerna i hur stor andel som utgjordes av köp från privata utförare. I 21 kommuner var andelen över 30 procent medan i 206 kommuner var andelen under 5 procent.

Källa: Räkenskapssammandrag för kommuner (SCB)